

Fides

KATOLINEN HIIPPAKUNTALEHTI • KATOLSKT STIFTSBLAD • CATHOLIC DIOCESAN MAGAZINE • No. 9 • 11.11.2022

**Afrikkalaisten yhteisöä
muodostamassa s. 12**

**Paavin saarna
vainajien päivänä
s. 6**

Hiljainen mutta uskollinen usko

Monesti uskonto koetaan hyvin henkilökoh-
taisena asiana, sellaisena, josta mieluiten vai-
etaan. Ainakin me suomalaiset, jotka emme
yleensä kerro tunteistamme muutenkaan,
olemme aivan erityisen hiljaa omasta uskos-
tamme. Siihen on tietenkin monia syitä, joista
kaikki eivät ole meidän itsemme aikaansaam-
noksia. Siitä huolimatta asialle voi ja ehkä pi-
tääkin tehdä jotakin.

Olipa kyse sitten uskon keskeisestä – teo-
logisesta – sisällöstä, esimerkiksi siitä, että maan päällä todistetusti elänyt Jeesus
oli samalla myös todella Jumalan Poika, Jumala, joka nousi kuolleista ja niin edel-
leen, tai vaikkapa saman Kristuksen todellisesta läsnäolosta eukaristiassa, tai sit-
ten uskon moraalisesta sisällöstä, siis kristillisen elämäntavan, ihmiskäsityksen ja
lähimmäisenrakkauden omaksumisesta, valitsemisesta, puolustamisesta ja nou-
dattamisesta myös vaikeina hetkinä, meidät on kutsuttu pysymään uskollisina.
Eikä vain sitä, vaan myös viemään eteenpäin ilosanomaa Kristuksesta.

Yleensä tätä uskollisuutta helpottaa oma lähiympäristö: samaa uskoa todek-
si elävä perhe, ystävät ja seurakuntayhteisö. Sama pätee tietysti myös toisinpäin.
Jos ympärillämme on lähinnä vain niitä, jotka eivät usko samalla tavalla, eivät
usko ehkä ollenkaan tai suhtautuvat jopa vihamielisesti katoliseen uskoon ja kirk-
koon, vaikea on silloin yksittäisenä uskon äänitorvena toittotaa toista melodiaa.

Siksi me voisimme tänä tulevana talvena, ensimmäisenä talvena (toivotta-
vasti) koronarajoitusten jälkeen, ja vieläpä kirkon synodaalisuuskeskustelujen
jatkuessa vahvistaa yhteyttämme juuri niihin ihmisiin, joiden kanssa meidän ei
tarvitse olla hiljaa omasta uskostamme, ja lisätä yhdessä kulkemista (synodaali-
suutta) koko Jumalan kansan kanssa. Silloin me saatamme saada riittävästi voi-
maa siihen, että voimme rikkoa hiljaisuutemme myös oman uskonnollisen turva-
verkkomme ulkopuolella. Rukouksesta ja sakramenteista lähtien, tietenkin.

Onneksi, kuten tästäkin lehdestä käy ilmi, siellä täällä näin tapahtuukin, ei
vain ekumeenisissa suhteissa vaan myös tärkeissä yhteiskunnallisissa kysymyk-
sissä. Älkäämme jääkö hiljaisiksi vaan jakakaamme eteenpäin sitä kallisarvoista
lahjaa, jonka me olemme saaneet.

M. Tervaportti

LGBTQ+ -työpajoja Helsingin kouluissa

Helsingin kaupunki on keväällä 2022 päät-
tänyt tuoda peruskoulujen luokka-asteille
6-9 etujärjestö Setan (tai muun vastaavan
tahon) järjestämiä kahden tunnin työpajoja LGBTQ+-
elämäntavoista. OmaStadi-verkkopalvelusta löytyvän
hankesuunnitelman mukaan työpajojen tarkoitukse-
na on lisätä nuorten tietoisuutta ja avaramielisyyttä
aihetta kohtaan. Työpajat sisältävät nuorille kohden-
nettua LGBTQ+ opetusta, esimerkiksi termisanastoa,
aiheen monimuotoisuuden esittelyä ja normalisoin-
tia. Kaupunki investoi työpajojen järjestämiseen 100
000 euroa.

Monille perinteisiin uskontoihin kuuluville oppi-
laille ja heidän perheilleen tällaisten seksuaalisuu-
teen ja perhenäkemykseen liittyvien arvoisältöjen
tarjoaminen koulussa mahdollisesti pakollisina tai
niin, että niitä käytännössä on mahdotonta välttää,
on ongelmallista. Työpajoissa tai seminaareissa ope-
tetut sisällöt saattavat monilta osin olla ristiriidassa
niiden uskontoon tai vakaumukseen pohjautuvien ar-
vojen kanssa, joihin oppilaat ja kaikki kansalaiset ovat
oikeutettuja jo uskonnon- ja omantunnonvapauden
perusteella.

**On siksi välttämätöntä, että tällaisista työpajoista
ilmoitetaan oppilaille ja heidän vanhemmilleen tai
huoltajilleen hyvissä ajoin ja kouluissa tarjotaan
niiden ajaksi vaihtoehtoja ohjelmaa, johon on
myös käytännössä mahdollista osallistua.**

Päättäjille ja opettajille:

► Yhteiskunnallisten päättäjien ja myös opetuk-
sen järjestäjien on aina pidettävä selvänä mielessä,
että lasten uskonnollinen ja moraalinen kasvatus on
ensi sijassa heidän vanhempiensa tehtävä ja oikeus.
(Vrt. esim. YK:n lapsen oikeuksien sopimus, 14 ja 18
artikla.)

Lasten vanhemmille ja huoltajille:

► Vastaavasti lasten vanhempien tai huoltajien on
huolellisesti valvottava, ettei heiltä huomaamatta vie-
dä pois tätä heidän ensisijaista oikeuttaan. Heidän on
myös osattava selittää lapsilleen oman vakaumuksen-
sa mukainen käsitys, tosin luonnollisesti syrjimättä
ja loukkaamatta toisella tavalla ajattelevien ihmisten
oikeuksia.

isä Marco Pasinato

Helsingin hiippakunnan asiainhoitaja

Fides

Katolinen hiippakuntalehti
Katolskt stiftsblad
Vuosi 2022
85. vuosikerta
ISSN 0356-5262

Päätoimittaja/Huvudredaktör
Marko Tervaportti

AD Petri Kovács

2022				
No	DL	ilm.	vko	
1	10.1.	21.1.	3	
2 P	14.2.	25.2.	8	
3	14.3.	25.3.	12	
4	18.4.	29.4.	17	
5 P	30.5.	10.6.	23	
6	25.7.	5.8.	31	
7 P	29.8.	9.9.	36	
8	26.9.	7.10.	40	
9	31.10.	11.11.	45	
10 P	5.12.	16.12.	50	

Painettu paperilehti (P) 4
kertaa vuonna 2022, muut digi-
versiona verkossa osoitteessa
fides.katolinen.fi

Toimitus / Redaktion
Katolinen tiedotuskeskus
Pyhän Henrikin aukio 1 B
00140 Helsinki

Puh./tel. 09-6129470
E-mail fides@katolinen.fi

Internet fides.katolinen.fi

Ilmestyy 10 kertaa vuonna
2022, joista 4 lehteä paperisena.
Postituksen hinta 20 €, ulko-
maille 25€. Utkommer med 10
nummer årligen, 4 tryckta, 6
online. Pre-numeration 20 €,
till utlandet 25 €.

Tilausmaksut laskutetaan
tilauksen tehneiltä sähkö-
postilla tai paperisella laskulla.

Osoitteenmuutokset
info@katolinen.fi tai
katolinen.fi/osoitteet

Painopaikka
Botnia Print Oy, Kokkola

Vapaaehtoinen lehtimaksu:
Voit halutessasi maksaa irtonumerosta
5 € tai muun sopivaksi katsomasi summan
tilille: Katolinen kirkko Suomessa,
FI34 1555 3000 1166 17, NDEAFIHH,
viite: 70072, tai Nordea Siirto -ohjelmalla
käyttämällä oheista QR-koodia.

Sisällys

- 2 Pääkirjoitus
- 3 Uutisia ja ajankohtaista
- 4 Ajankohtaista
- 5 Sunnuntait ja juhlapyhät
Rukouksen apostolaatti
- 6 Paavi Franciscuksen saarna:
Odotus ja yllätys
- 8 Mitä voimme oppia
eutanasiasta Belgiassa?
- 10 Katolisille terveydenhuollon
ammattihenkilöille yhdistys
- 12 Afrikkalaisten yhteisöä
muodostamassa
- 16 Eläimet luostarin
puutarhassa
- 18 Historia utan Gud
- 21 Caritas-kuulumisia
- 22 Ilmoitukset
- 23 Seurakunnat ja ohjelmat
- 26 Nuortenpäivät 2023
- 27 Rakkaus halajaa nähdä
Jumalan

Kannen kuva: Afrikkalaisten yhteisöä muodostamassa,
kuva Marko Tervaportti

UUTISIA

"Usein, tottumuksesta tai mukavuudenhalusta, pyrimme lieventämään Jeesuksen sanomaa, vesittämään hänen sanojaan."

Paavin saarna s. 6

Uusi nuntius nyt jo osaan Pohjoismaista

Paavi Franciscus on nimittänyt apostoliseksi nuntiukseksi Ruotsin kuningaskuntaa ja Islannin tasavaltaa varten Orangen titulaariarkkipiispa Julio Muratin. Arkkipiispa Murat on toiminut viimeksi vuodesta 2018 alkaen apostolisena nuntiuksena Kamerunissa ja Päiväntasaajan Guineassa.

Arkkipiispa Julio Murat on syntynyt Karsiyakassa Turkissa 18.8.1961. Hänet vihittiin Izmirin arkkihiippakunnan papiksi Roomassa 25.5.1986. Hän on kanonisen lain tohtori. Pyhän istuimen diplomaattiseen palveluun hän astui vuoden 1994 alusta ja hänen ensimmäiset kohdemaansa olivat Indonesia, Pakistan, Valko-Venäjä ja Itävalta. Tämän jälkeen hän toimi Pyhän istuimen valtiosihteeristössä, kunnes hän 27.1.2012 sai nimityksen apostoliseksi nuntiukseksi Sambiaan ja Orangen titulaariarkkipiispaksi. Hänet vihittiin piispaksi 3.3.2012 ja Sambian jälkeen hänen asemamaitaan ovat olleet Malawi, Kamerun ja Päiväntasaajan Guinea. Hänen kielitaitonsa kattaa ranskan, englannin, italian, saksan ja kreikan.

Arkkipiispa Muratin nimitys kahden Pohjoismaan nuntiukseksi tässä vaiheessa antaa epäile-

mättä odottaa, että hänen nimityksensä vahvistetaan pian myös Suomessa, Norjassa ja Tanskassa. Uutta nuntiusta on odotettu Pohjoismaihin tämän vuoden huhtikuusta alkaen, jolloin edellinen nuntius, arkkipiispa John Patrick Green jäi eläkkeelle.

VIS / KATT

Synodin aikaa pidennettiin

Paavi Franciscus on päättänyt, että kirkon synodaalisuutta käsittelevä synodi tulee kaksiosaiseksi, vuoden 2023 synodia seuraa vielä toinen synodi samasta aiheesta vuonna 2024.

Paavi Franciscus ilmoitti lokakuun puolivälissä, että kirkon synodaalisuutta käsitellään piispainsynodin täysistuinnoissa ei ainoastaan vuonna 2023 vaan uudestaan vielä vuonna 2024. Näin synodaalisuussynodin aikaa on käytännössä pidennetty vuodella. Alun perin synodaalisuusteemaa piti käsitellä vain lokakuussa 2023.

Paavin mukaan jo käynnissä oleva synodi on jo tuottanut ensimmäisiä hyviä hedelmiä, mutta lisää aikaa tarvitaan: "Jotta voitaisiin tarjota enemmän aikaa lisäharkinnalle, olen päättänyt,

että tämä synodikokous toteutetaan kahdessa osassa: ensimmäinen on 4.-29.10.2023 ja toinen lokakuussa 2024."

Pyhä isä sanoi toivovansa, että lisäaika vahvistaisi synodaalisuuden ymmärtämistä perustavana tekijänä kirkon elämässä ja auttaisi "kaikkia elämään [synodaalisuutta] evankeliumin ilosta todistavien veljien ja sisarten matkana".

Piispainsynodin sihteeristö vahvisti omassa lausunnossaan, että paavin päätös juontaa juurensa toiveesta, että kirkon synodaalisuus olisi laajuudessaan ja merkittävytydessään teema, jonka tutkimiseen jatkossa eivät osallistuisi vain varsinaisen synodin osallistujat vaan koko kirkko.

KATT / Vatican News

Ukrainan suurarkkipiispa paavien luona

Ukrainan kreikkalais-katolisen kirkon pää, suurarkkipiispa Sviatoslav Shevchuck on vieraillut marraskuun alkupuolella Roomassa. Shevchuck on kerännyt kansainvälistä huomiota Venäjän hyökkäyssodan aikana lähettämällä päivittäin videoviestejä Ukrainan uskoville. Tämä on hänen ensimmäinen ulkomaanmatkansa sodan puhkeamisen jälkeen.

Suurarkkipiispa tapasi Vatikaanissa paavi Franciscuksen, jolla hän antoi lahjaksi osan irpiniläisen kirkon tuhonnoen pommin kuoresta symbolina ”ei pelkästään siitä, että Irpinistä tuli yksi ensimmäisistä marttyyrikaupungeista”, vaan myös siitä, vastaavia räjähteiden kappaleita otetaan päivittäin pois ukrainalaisten sotilaiden, siviilien ja lasten kehoista.

Jättäessään paaville Ukrainan kreikkalais-katolisen kirkon pastoraalisen suunnitelman vuodelle 2023 suurarkkipiispa Shevchuck totesi suorasukaisesti rauhan mahdollisuuksista:

”Venäjältä tulevat rauhanehdotukset ovat kolonialistisia. Ne kieltävät sen, että ukrainan kansa on olemassa ja kieltävät jopa heidän historiansa, kulttuurinsa ja jopa kirkkonsa. Tämä on sen kieltämistä, että Ukrainalla on oikeus olla olemassa, vaikka maa ja sen itsenäisyys on tunnustettu kansainvälisesti.”

”Kerroin paaville, kuinka piisparamme, papimme, munkkimme ja nunnamme palvelevat

Suurarkkipiispa Shevchuck tapasi Vatikaanissa myös emerituspaavi Benedictuksen, joka oli lähettänyt hänelle tukikirjeen pian Venäjän sotatoimien alkamisen jälkeen.

vallattuja alueita. Korostin sitä, että kaikki sielunhoitajamme ovat kärsivän kansan lähellä. Selitin, että jokainen katedraali, kirkko ja luostari on

tervetulleeksi toivottava ja solidaarinen keskus pakolaisille.”

KATT / Katolskt Magasin / CNA

Katolisia hartauksia ja jumalanpalveluksia tv:ssä ja radiossa

Katolisia hartauksia ja jumalanpalveluksia Yleisradion kanavilla

SUOMENKIELISET RADIOHARTAUDET MARRASKUU 2022 – TAMMIKUUN 2023

ILTAHARTAUDET KLO 18.50 JA 23.00 (ma-pe)

– Ti 13.12.2022 isä Oskari Juurikkala, Katolinen kirkko, Helsinki

SUOMENKIELISET RADIOJUMALANPALVELUKSET TAMMIKUUN–TOUKOKUUN 2023

– Su 19.2.2023 11.00 messu Pyhän Henrikin katedraali - suora

– To 6.4.2023 18.00 Kiirastorstain iltamessu Pyhän Henrikin katedraali - suora

SUOMENKIELISET

TELEVISIOJUMALANPALVELUKSET

– Su 26.2.2023 11.00 Tuhkakeski-ikon messu Pyhän Marian kirkko - nauhoitettu 22.2.2023

ANDAKTER I RADIO NOVEMBER 2022 – JANUARI 2023

ANDRUM KL. 6.54 OCH 9.54

– Ti 29.11.2022 redaktör Sara Torvalds, Karis

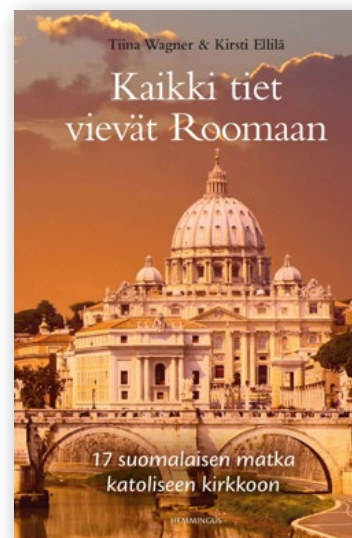
AFTONANDAKT KL. 19.15

– Ti 17.1.2023

GUDSTJÄNSTER I RADIO I OKTOBER 2022 – JANUARI 2023

– Sö 22.1.2023 mässa

Muista joululahjakirjat: Katolinen kirjakauppa palvelee verkossa 24/7

Tutustu verkkokaupassa esim. tähän Hemmingus Oy:n uutuuuteen tai lukuisiin KATTin julkaisuihin: katolinenkirjakauppa.net

13.11. Kirkkovuoden 33. sunnuntai (I)

1L Mal. 3:19-20a
Ps. 98:5-6, 7-9a, 9bcd. – vrt. 9
2L 2. Tess. 3:7-12
Ev. Luuk. 21:5-19

**20.11. (Kirkkovuoden 34. sunnuntai, II)
Kristus, kaikkeuden kuningas, juhlapyhä**

1L 2. Sam. 5:1-3
Ps. 122:1-2, 4-5. – vrt. 1
2L Kol. 1:12-20
Ev. Luuk. 23:35-43

Adventtiaika

27.11. Adventin 1. sunnuntai (I)

1L Jes. 2:1-5
Ps. 122:1-2, 4-5, 6-7, 8-9. – vrt. 1
2L Room. 13:11-14a
Ev. Matt. 24:37-44

4.12. Adventin 2. sunnuntai (II)

1L Jes. 11:1-10
Ps. 72:1-2, 7-8, 12-13, 17. – vrt. 7
2L Room. 15:4-9
Ev. Matt. 3:1-12

**8.12. Autuaan Neitsyt Marian perisynnittön
sikiäminen, juhlapyhä**

1L 1. Moos. 3:9-15, 20
Ps. 98:1, 2-3ab, 3cd-4, 5-6. – 1a
2L Ef. 1:3-6, 11-12
Ev. Luuk. 1:26-38

11.12. Adventin 3. sunnuntai — gaudete (III)

1L Jes. 35:1-6a, 10
Ps. 146:6c-7, 8-9a, 9bc-10. – Jes. 35:4
2L Jaak. 5:7-10
Ev. Matt. 11:2-11

18.12. Adventin 4. sunnuntai (IV)

1L Jes. 7:10-14
Ps. 24:1-2, 3-4ab, 5-6. – 7c+10b
2L Room. 1:1-7
Ev. Matt. 1:18-24

Rukous

Sinä olet edeltäpäin varjellut Neitsyt Marian
kaikesta perisynnin tahrasta
ja täyttänyt hänet armoni runsaudella
tehdäksesi hänet arvolliseksi tulemaan
Poikasi Äidiksi
ja näyttääksesi hänessä meille kirkon,
Kristuksen morsiamen,
kasvot vailla ryppyä ja tahraa.
Hän, puhdas Neitsyt, oli antava
maailmalle Pojan,
joka viattomana Karitsana
oli pyyhkivä pois meidän rikoksemme.
Ja sinä, Jumala, olit antava
Neitsyt Marian kansallesi
armon välittäjäksi ja pyhyiden esikuvaksi.

— Neitsyt Marian perisynnittömän
sikiämisen prefaatiosta

Rukouksen apostolaatti

Marraskuun 2022 rukouksen apostolaatin palsta

Jeesus sanoi: Antakaa lasten olla, älkää estäkö heitä tulemasta minun luokse-
ni. Heidän kaltaistensa on taivasten valtakunta.” (Matt 19:14)

Pelastakaa Lapset -järjestön raportti maailman lasten tilasta sekä lasten hyvinvoinnista kertoo, että maailman lapsilla on nykyisin paremmat mahdollisuudet kuin koskaan aiemmin kasvaa ja kehittyä turvassa, terveenä sekä koulua käyden. Silti joka neljänneltä lapselta evätään oikeus lapsuuteen. Raportissa nostetaan esiin, että eriarvoisuus lasten välillä on edelleen räikeä ja tiettyjen haasteiden suhteen ei ole tapahtunut lainkaan edistystä.

Sodista ja muista väkivaltaisista selkkauksista kärsivien lasten tilanne on äärimmäisen vaikea. Konfliktialueilla elävien ja väkivaltaisuuksia paenneiden lasten lukumäärä on suurimmillaan vuosikymmeniin. Vuoden 2020 indeksissä Singapore pitää kärkisijaa maana, jossa lapsia suojellaan ja jossa heistä huolehditaan parhaiten. Suomi on jaetulla kolmannella sijalla Ruotsin kanssa. Lasten tilanne on puolestaan äärimmäisen vaikea muun muassa Tšadissa, Keski-Afrikan tasavallassa sekä Nigerissä.

Kun puhumme lasten tilanteesta, automaattisesti ajattelemme omaa perhettämme. Joskus meillä on erittäin hyviä muistoja lapsuudesta ja nuoruudesta, ja perhe on jatkuvasti meille tärkeä. Mutta joskus meillä on kipeitä ja surullisia muistoja. Perheen ja kodin pitäisi olla pieni pala taivasta maan päällä. Valitettavasti joskus se on paikka, jossa ihmiset vahingoittavat toisiaan.

Lapset kasvavat aikuisiksi ja lähtevät kotoa. Vanhemmilla ei enää juurikaan ole vaikutusta aikuisten lasten päätöksiin. Siksi on tärkeää antaa heidät Herralle, kun he ovat pieniä. Se tarkoittaa, että vanhemmat näyttävät lapsille esimerkillään, kuinka tärkeä Jumala on heidän omassa elämässään.

Jokainen meistä on aikuinen lapsi, joka on lähtenyt Isän Jumalan kotoa. Isä Jumala ei voi pakottaa meitä toimimaan. Me itse teemme päätöksiä. Jumala kouluttaa meitä käskyjensä kautta ja muistuttaa meille, että meidän kotimme on kirkko, jossa meitä halutaan auttaa.

Veljemme Jeesus Kristus on täydellinen Jumalan lapsi. Kaiken, mitä hän teki maailmassa, hän teki täyttääkseen Isän tahdon.

isä Stanisław Zawilowicz SCJ

Rukoilkaamme...

Marraskuu

- Rukoilemme kärsivien lasten, varsinkin kodittomien, orpojen ja sodan uhrien puolesta, jotta he saisivat mahdollisuuden käydä koulua ja kokea perheen huolenpitoa.

November

- Vi ber att barn som lider, särskilt de som är utan hem och föräldrar och offer för krig, kan garanteras skolgång och får möjlighet att erfara en familjs omsorger.

Joulukuu

- Rukoilemme, jotta inhimillistä kehitystä edistävät vapaaehtoisjärjestöt löytäisivät ihmisiä, jotka sitoutuvat työskentelemään yhteisen hyvän puolesta, ja etsisivät jatkuvasti uusia kansainvälisen yhteistyön teitä.

December

- Vi ber att ideella organisationer som främjar mänsklig utveckling, finner personer villiga att engagera sig för det allmänna bästa och ständigt söker nya vägar till internationellt samarbete.

Paavi Franciscuksen saarna 2. marraskuuta 2022, kaikkien
poisnukkuneiden uskovien muistopäivänä

Odotus ja yllätys

Kuuntelemamme lukukappaleet herättävät meissä, minussa, kaksi sanaa: odotus ja yllätys. Odotus ilmaisee elämän merkityksen, koska elämme odottaen kohtaamista: kohtaamista Jumalan kanssa. Se on esirukousaiheemme tänään erityisesti viimeisen vuoden aikana kuolleiden kardinaalien ja piispojen puolesta; heidän puolestaan vietämme tämän eukaristisen uhrin.

Me kaikki elämme odotuksessa toivoen keran kuulevamme nämä Jeesuksen sanat: "Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat" (Matt. 25:34). Olemme maailman odotushuoneessa päästäksemme paratiisiin, ottaaksemme osaa nii-

hin "pitoihin kaikille kansoille", joista profeetta Jesaja meille puhui (vrt. 25:6). Hän sanoo jotakin joka lämmittää sydäntämme, koska se tuo täyttymykseen suurimmat odotuksemme: Herra "hävittää kuoleman ainiaaksi" ja "pyyhkii kaikkien kasvoilta kyneleet" (j. 8). Kuinka kaunista, kun Herra tulee pyyhkimään kyneleet! Mutta kuinka rumaa, jos toivomme, että joku muu kuin Herra kuivaa ne. Ja vielä rumempaa, jos kyneleitä ei ole. Voisimme siis sanoa: "Tämä on Herra, häneen me kiinnitämme toivomme – häneen joka pyyhkii kyneleet – iloitaamme ja riemuitkaamme! Hän pelastaa meidät" (j. 9). Elämme odottaen niin suuria ja kauniita aarteita, ettemme voi edes kuvitella niitä, sillä kuten apostoli Paavali muistutti, olemme "perillisiä, Jumalan perillisiä yhdessä

Kristuksen kanssa" (Room. 8:17) ja odotamme ikuista elämää, "ruumiimme lunastamista vapaaksi" (vrt. j. 23).

VELJET JA SISARET, pitäkäämme elävänä Taivaan odotus, kilvoitelkaamme kaivaten paratiisia. Meidän on hyvä tänään kysyä itseltämme, liittyvätkö kaipauksemme Taivaaseen. On vaara, että jatkuvasti kaipaamme ohimeneviä asioita, sekoitamme toiveet ja tarpeet, asetamme maailman odotukset Jumalan odottamisen edelle. Mutta se, että kadotamme näkyvistä tärkeimmän voidaksemme tavoitella tuulta, olisi elämän suurin virhe. Katsokaamme ylös, koska olemme matkalla kohti Korkeutta, kun taas täällä olevia asioita emme voi sinne viedä: paras ura, suurin menestys, maineikkaimmat

”Varokaamme ettemme pehmennä evankeliumin makua.

Usein, tottumuksesta tai mukavuudenhalusta, pyrimme lieventämään

Jeesuksen sanomaa, vesittämään hänen sanojaan.”

arvonimet ja tunnustukset, kootut rikkaudet ja maalliset ansiot, kaikki häviää hetkessä, kaikki. Niihin pannut odotukset pettyvät. Kuinka paljon aikaa, vaivaa ja energiaa silti käyttämme huolehtien ja murehtien noista asioista, antaen kaipauksen kohti kotia heikettä, kadottaen näkyvistä tien merkityksen, matkan päämäärän, äärettömän johon pyrimme, ilon jota kaipaamme! Kysykäämme itseltämme: elätkö sen mitä sanon uskontunnustuksessa: ”odotan kuoleiden ylösnousemusta ja tulevan maailman elämää”? Ja millaista odotukseni on? Pystynkö menemään olennaiseen vai eksynkö pinnallisiin asioihin? Vaalinko toivoa vai kuljenko eteenpäin valittaen, koska annan liikaa arvoa asioille, jotka eivät ole tärkeitä ja menevät ohii?

HUOMISEN ODOTUKSESSA meitä auttaa tämän päivän evankeliumi. Siitä nousee esiin toinen sana, jonka haluan jakaa kanssanne: yllätys. Sillä yllätys on suuri joka kerta kuullessamme Matteuksen 25. luvun. Sama yllätys kuin evankeliumin henkilöillä, jotka sanovat: ”Herra, milloin me näimme sinut nälissäsi ja annoimme sinulle ruokaa, tai janoissasi ja annoimme sinulle juotavaa? Milloin me näimme sinut kodittomana ja otimme sinut luoksemme, tai alasti ja vaatetimme sinut? Milloin me näimme sinut sairaana tai vankilassa ja kävimme sinun luonasi?” (jj. 37-39). Milloin? Niin ilmenee kaikkien yllätys, vanhurskaiden ihmetys ja väärintekijöiden tyrmistys.

MILLOIN? MEKIN VOIMME sanoa niin: odottaissimme, että elämän ja maailman tuomio tapahtuisi oikeudenmukaisuuden nimessä, ratkaisevan tuomioistuimen edessä, punniten kaikki elementit, tehden pysyvästi selkoa tilanteista ja aikeista. Jumalan tuomioistuimessa kuitenkin ainoa ansion ja syytöksen aihe on laupeus köyhiä ja hylättyjä kohtaan: ”Kaiken, minkä te olette tehneet yhdelle näistä vähäisimmistä veljistäni, sen te olette tehneet minulle”, toteaa Jeesus (j. 40). Korkein näyttää olevan pienimmässä. Taivaissa asuva asuu maailman silmissä merkityksentöimimpien keskellä. Mikä yllätys! Mutta tuomio tapahtuu näin, koska sen antaa Jeesus, nöyrän rakkauden Jumala, hän joka syntyi ja kuoli köyhänä ja eli palvelijana. Hänen mittapuunsa on rakkaus joka ylittää mittapuumme,

ja hänen tuomitsemismittapuunsa on pyyteettömyys. Valmistautuaksemme tiedämme siis mitä tehdä: on rakastettava pyyteettömästi ja maksutta, odottamatta vastalahjaa, niitä jotka hänen luettelossaan ovat etusijalla, niitä jotka eivät voi antaa meille mitään, niitä jotka eivät vedä meitä puoleensa, niitä jotka palvelevat pienimpiä.

Tänä aamuna sain kirjeen eräältä lastenkodin kappalaiselta, protestanttiselta, luterilaiselta kappalaiselta lastenkodista Ukrainasta, jossa hoidetaan sotaorpoja, yksin jääneitä ja hylättyjä lapsia. Hän kirjoitti: ”Tämä on palvelukseni: tukea noita hylättyjä, koska he ovat menettäneet vanhempansa, julma sota on jättänyt heidät yksin.” Hän tekee mitä Jeesus pyytää häneltä: hoitaa tragedian pienimpiä uhreja. Lukiessani tuon kärsimyksen keskellä kirjoitetun kirjeen liikutuini ja sanoin: ”Herra, näkee, että jatkuvasti innoitat toteuttamaan taivasten valtakunnan tosi arvoja”.

MILLOIN?, SANOO TUO pastori kohdatesaann Herran. Tuo ihmettelevä ”milloin”, joka toistuu neljä kertaa ihmiskunnan kysymyksissä Herralle (vrt. jj. 37.38.39.44), tulee myöhemmin, vasta ”kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan” (j. 31). Veljet ja sisaret, älkäämme mekin tulko yllätetyiksi. Varokaamme ettemme pehmennä evankeliumin makua. Usein, tottumuksesta tai mukavuudenhalusta, pyrimme lieventämään Jeesuksen sanomaa, vesittämään hänen sanojaan. Myöntäkäämme: meistä on tullut aika hyviä tekemään kompromisseja evankeliumin suhteen. Aina siihen tai tuohon saakka... kompromisseja. Nälkäisten ruokkiminen on kyllä hyvä, mutta nälkähätäkysymys on monimutkainen, enkä minä sitä voi ratkaista! Köyhien auttaminen on kyllä hyvä asia, mutta epäoikeudenmukaisuudet on kohdattava tietyllä tavalla ja on siis paras odottaa, siksikin että osallistuessa on vaara joutua häirityksi aina ja ehkä huomaa että olisi voinut tehdä paremminkin, parempi odottaa vähän. Sairaiden ja vankien auttaminen on kyllä hyvä, asia, mutta lehtien etusivuilla ja sosiaalisessa mediassa on muita kiireellisempiä ongelmia ja miksi juuri minun pitäisi kiinnostua heistä? Siirtolaisten vastaanottaminen on varmasti hyvä asia, mutta se on yleensä ottaen monimutkainen kysymys ja koskee politiikkaa... en

sekaannu niihin asioihin... Aina kompromisseja: ”kyllä kyllä...”, mutta ”ei ei”. Tällaisia kompromisseja teemme evankeliumin suhteen. Kaikkeen ”kyllä”, mutta lopulta kaikkeen ”ei”. Ja niin, ”mutta”-sanojen voimasta – monesti olemme mutta-ihmisiä – teemme elämästä kompromissin evankeliumin kanssa. Yksinkertaisista Opettajan opetuslapsista muutamme monimutkaisuuden mestareiksi, jotka perustelevat paljon ja tekevät vähän, jotka etsivät vastauksia enemmän tietokoneen edestä kuin Ristiinnaulitun edestä, enemmän internetistä kuin veljien ja sisarten silmistä. Muutimme kristityiksi, jotka kommentoivat, väittelevät ja esittävät teorioita, mutta eivät tunne nimeltä yhtäkään köyhää, eivät käy sairaan luona kuuksuun, eivät ole koskaan ruokkineet tai vaattaneet ketään, eivät koskaan ole ystäväystyneet apua tarvitsevan kanssa. Unohdamme, että ”kristityn ohjelma on näkevä sydän” (Benedictus XVI, *Deus caritas est*, 31).

MILLOIN? – SUURI YLLÄTYS niin vanhurskaille kuin väärillekin. – Milloin? Kysyvät yllättyneinä sekä vanhurskaat että väärintekijät. Vastaus on yksi ainoa: milloin on nyt, tänään, tästä eukaristiasta lähtiessä. Nyt, tänään. Se on meidän käsissämme, meidän laupeudenteissamme: ei selvennyksissä eikä hiotuissa analyseissä, ei yksilöiden eikä yhteiskunnan verkkeissa. Meidän käsissämme, ja me olemme vastuussa. Tänään Herra muistuttaa, että kuolema tuo ilmi totuuden elämästä ja poistaa yritykset lieventää laupeutta. Veljet ja sisaret, emme voi sanoa ettemme tiedä. Emme voi sekoittaa kauneuden todellisuutta keinotekoiseen maskeeraukseen. Evankeliumi selittää miten eletään odottaen: kulkien kohti Jumalaa rakastaen, koska Hän on rakkaus. Lähtöme päivänä yllätys on oleva suloinen, jos nyt annamme Jumalan läsnäolon yllättää meidät: hän odottaa meitä maailman köyhien ja haa-voittuneiden keskellä. Älkäämme pelätkö tuota yllätystä: kulkekaamme eteenpäin siinä mitä evankeliumi meille sanoo, jotta meidät lopussa todettaisiin vanhurskaiksi. Jumala odottaa, että rakkautta ei osoiteta sanoilla, vaan teoilla.

Franciscus

Kaksikymmentä vuotta on kulunut siitä, kun eutanasia lailistettiin Belgiassa. Tänä aikana on voitu selvästi havaita ”liukas rinne”: kuinka eutanasia on sallittu kaikenlaisissa kärsimyksissä ja jopa ihmisille, jotka eivät ole sitä pyytäneet.

Maaliskuun 2020 uudella asetuksella vahvistettiin, että:

- ”mikään kirjoitettu tai kirjoittamaton lauseke ei voi estää lääkäriä harjoittamasta eutanasiaa”;
- eutanasiaa vastustavien lääkärin on lähetettävä potilas ”eutanasioikeuteen erikoistuneeseen keskukseseen tai yhdistykseen”;
- eutanasiasta tehdyt ennakoilmoitukset, jotka olivat aiemmin voimassa 5 vuotta, otetaan nyt huomioon ilman aikarajoituksia.

Mitä voimme oppia eutanasiasta Belgiassa?

CathoBel-lehdessä (<https://www.cathobel.be/2022/05/grand-entretien-leopold-vanbellingin-pour-moi-leuthanasie-nest-jamais-une-solution/>) haastateltiin Léopold Vanbellingenia, joka on oikeustieteen tohtori Leuvenin yliopistosta ja bioetiikan asiantuntija. Hän kuvasi, kuinka elämän, sairaiden ja lääketieteen etiikan suojelu on heikentynyt näinä kahtena vuosikymmenenä.

Eutanasiasta, joka aluksi hyväksyttiin poikkeustapauksena äärimmäisen vakavissa tilanteissa, on tullut jokaisen oikeus, ja seuraava askel voi olla eutanasiavaatimus: miksi yhteiskunnan pitäisi käyttää rahojaan ja resurssejaan vanhuksiin ja sairaisiin?

Kaksi väärää tekosyytä: ”vain poikkeustapauksissa”, ”vältetään salaa tehtävä eutanasia”

Léopold Vanbellingin selittää, että alussa eutanasian piti koskea vain poikkeuksellisen va-

kavia tapauksia, jossa potilailla oli sietämättömiä kärsimyksiä, ja tarkoitus oli estää eutanasian tekeminen salaa. Todellisuus kuitenkin osoittaa, että eutanasia tehdään käytännössä kaikille sitä pyytävälle ja jopa joillekin, jotka eivät ole sitä pyytäneet. Lisäksi 25-35% eutanasiatapauksista tehdään ilman vaadittua ilmoitusta, eli ne ovat laittomia. Tämä tiedetään, koska anonyymeillä kyselylomakkeilla tehdyissä tutkimuksissa lääkärit itse ovat myöntäneet tekevänsä eutanasian tapauksissa, joista he eivät ilmoita, joskus ilman potilaiden suostumusta.

Väärä väite ”tiukasta valvonnasta”

Eutanasian suhteen ns. ”tiukkaa valvontaa” ei ole koskaan ollut: kiistanalaiset tapaukset arvioitaisiin liian myöhään, kun potilas on jo eliminoitu. On myös riippumattomuusongelma, sillä arviointikomissiossa on paljon lääkäreitä, jotka itse harjoittavat eutanasiaa. 20 vuoden aikana nämä

komitea on tuonut oikeusviranomaisten käsiteltäväksi vain yhden eutanasiajutun. Jopa eutanasiaa kannattavat ihmiset ovat kritisoineet sitä, Vanbellingin sanoo.

Oikeus tulla hoidetuksi ja saatetuksi

Eutanasian yleistymisen synnyttää tunteen, että sairast tai vammaiset vaativat huomiota ja resursseja, joihin heillä ei ole oikeuksia. Mutta perinteisessä länsimaisessa kulttuurissa ja hyvässä lääketieteellisessä ja hippokraattisessa etiikassa potilaalla on oikeus saada hoitoa iästä ja sairauksista riippumatta.

Kun menetämme itsenäisen toimintakykymme, saatamme tarvita omaishoitajan, perheenjäsenten ja yhteiskunnan apua. Ihmisen arvo ei ole sidoksissa siihen, kuinka riippuvainen muista hän on. Nykyinen palliatiivinen hoito tarjoaa todellista lohtua elämän loppuvaiheessa ja hoitaa niin fyysistä kuin henkistäkin kärsimystä. Muista

riippuvainen potilas saattaa tuntea olevansa arvoton ja että hänellä ei olisi oikeutta pysyä hengissä. Mutta jokaisella on oikeus haluta jatkaa elämänsä loppuun asti, vakuuttaa Vanbellingin.

Eutanasia, masennus ja itsemurhien ehkäisy

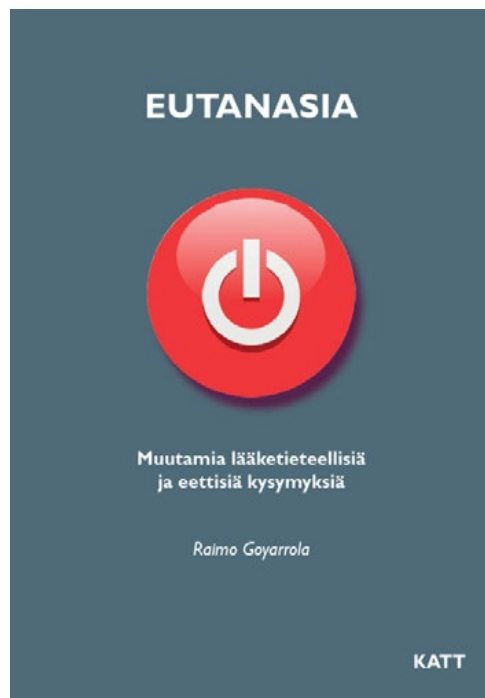
Belgiassa mielenterveysongelmista (masennus, vakava ahdistuneisuus jne.) kärsivä ihminen voi pyytää eutanasiaa ja se myönnetään. Vanbellingin mukaan se vaikuttaa kielteisesti pyrkimykseen ehkäistä itsemurhia ja tukea masentuneita. Se, että heille sanotaan kuoleman olevan yksi ratkaisu muiden joukossa, vaikuttaa haitallisesti heidän hoitoonsa. Eutanasian laillistaminen vaikuttaa myös omaishoitajiin, sairaanhoitajiin, vastuussa oleviin omaisiin ja muihin samasta sairaudesta kärsiviin ihmisiin: heidät saatetaan instrumentalisoida.

Eutanasia on rajaton: lapset ja dementoituneet

Vuonna 2014 laki laajennettiin koskemaan alaikäisiä. Tämä laajennus oli kiistanalainen: monet ammattilaiset sanoivat, että sille ei ollut tarvetta. Nyt puhutaan lain laajentamisesta koskemaan dementiaa. ”Näen tässä riskin: pidetäänkö dementiaa sairastavaa potilasta välttämättä kärsivänä ihmisenä? Tietysti Alzheimerin tautia sairastava ihminen kärsii. Mutta se ei tarkoita, etteikö hän voisi myös tuntea iloa ja säilyttää elämänvaistonsa”, sanoo Vanbellingin.

Taustalla on askel kohti sen tunnustamista, että kuka tahansa voi pyytää eutanasiaa väittämättä sille olevan lääketieteellisiä syitä. ”Alan-komaissa ja Flanderissa jotkut haluavat sallia eutanasian ihmisille, jotka ovat kyllästyneitä elämään tai jotka tuntevat jo eläneensä täyden elämän. Tämä laajennus johtaisi itsemurhaoikeuteen. Tässä palaamme kysymykseen itsemurhien ehkäisystä. Lainsäätäjällä on edessään erilaisia vaihtoehtoja. Joko siirrytään kohti tiukempaa eutanasian valvontaa ja parempaa tukea ihmisille elämän lopussa tai valitaan eutanasian edistäminen. Jälkimmäinen tarkoittaisi individualistista näkemystä, jolla on kielteisiä sosiaalisia seurauksia”.

Myös *Alliance for Defending Freedom* (ADF) (<https://adfinternational.org/20-years-euthanasia/>) tuomitsee tämän ”liukkaana rinteellä” ja raportoi, että vaikka eutanasia laillistettiin alun perin ”tiukkojen ehtojen mukaisesti”, lainsäädännön uudistukset ovat tehneet Belgiasta ensimmäisen ja ainoan maan, joka sallii eutanasian lapsille ilman ikärajoja. On myös potilaita, jotka on ”uhrattu” psykiatristen sairauksien, mukaan

lukien masennuksen, vuoksi.

”Oikeudenmukainen yhteiskunta välittää haavoittuvimmista. Kansainvälinen oikeus suojelee jokaisen luontaista oikeutta elämään. Se edellyttää, että maat suojelevat kaikkien ihmisten luontaista ihmisarvoa ja elämää sen sijaan, että auttaisivat lopettamaan heidät”, sanoo Jean-Paul Van De Walle, ADF Internationalin lakimies Brysselissä.

”Valitettavasti olemme Belgiassa vuosien varrella nähneet liian monien ihmisten lopettavan elämänsä sen sijaan, että he olisivat saaneet tarvitsemaansa hoitoa ja tukea. Koskettavassa ja toistaiseksi ainoassa rikostuomioistuimeen päätyneessä tapauksessa 38-vuotiaan autismidiagnoosin saaneen Tine Nysin elämä päättyi traagisesti eutanasiaan mielenterveysongelmien vuoksi. Haavoittuvat ryhmät ansaitsevat parempaa hoitoa ja tukea elääkseen”, Van De Walle lisää.

Belgian laki Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin tuomitsi Belgian valtion tapauksessa, jossa ”parantumaton masennusta” sairastaneelle naiselle annettiin lupa eutanasiaan ilman tämän sukulaisten suostumusta. Hänen poikansa Tom Mortier (<https://adfinternational.org/tom-mortier-ruling/>) vei asian oikeuden eteen ja saavutti voiton, josta voi tulla ennakkotapaus, vaikka menetystä se ei korvaakaan.

”Yhteiskuntamme suuri ongelma on, että olemme ilmeisesti menettäneet toisistamme huolehtimisen tunteen”, Tom Mortier sanoo. Belgian laissa täsmennetään, että henkilön on oltava ”sairauden tai tapaturman aiheuttaman vakavan

ja parantumattoman häiriön vuoksi lääketieteellisesti jatkuvassa ja sietämättömässä fyysisessä tai henkisessä kärsimyksessä, jota ei voida lievittää”. Mortierin äiti oli hyvässä fyysisessä kunnossa ja häntä yli 20 vuotta hoitanut psykiatri ilmaisi epäilyksensä siitä, täyttikö hän Belgian eutanasiain vaatimukset. Toinen lääkäri kuitenkin teki eutanasian hänelle.

”Äidilläni oli vakava mielenterveysongelma. Hän joutui kärsimään masennuksesta koko elämänsä. Häntä hoidettiin vuosia psykiatreilla ja lopulta meidän välisemme yhteys katkesi. Vuotta myöhemmin hän sai tappavan injektion. Injektion antanut onkologi tai sairaala eivät kertoneet minulle tai kenellekään sisaruksistani, että äitimme edes harkitsi eutanasiaa”, hän sanoo.

Sama lääkäri, joka tappoi tämän naisen, toimii puheenjohtajana liittovaltion komissiossa, joka tarkistaa eutanasiatapaukset varmistaakseen, että lakia noudatetaan. Belgian hallituksen mukaan liittovaltion komissio ei nähnyt ongelmaa sallia eutanasia.

Eutanasia, tavallinen toimenpide?

Eutanasian puolustajat väittävät, että eutanasia on yksi hoitomuoto toisten joukossa. Marc Decroly on yleislääketieteen ja ensihoidon lääkäri, joka on tehnyt uransa aikana yli 100 eutanasiaa. France 24 -lehden haastattelussa (<https://www.france24.com/es/minuto-a-minuto/20220524-veinte-a%C3%B1os-despu%C3%A9s-de-la-ley-sobre-la-eutanasia-un-m%C3%A9dico-belga-relata-los-cuidados-finales>) hän toteaa, ettei hän pysty suorittamaan monta eutanasiaa, että ”yli kolmesta kuukaudessa tulee vaikeaa”. Onko eutanasia siis samanlaista kuin muut hoidot? Jos se olisi vain tavallinen lääketieteen toimenpide, ei olisi mitään ongelmaa tehdä yksi tai useampi päivässä tai useita viikossa. Vaikka eutanasiaa harjoittavat lääkärit yrittäisivätkin salata sitä tai pettää itseään, todellisuudessa he tietävät riistävänsä elämän, joka voisi jatkaa kulkuaan arvokkaasti tarvittavan huolenpidon avulla.

Puolustajienkin pelko

Onko keskustelu eutanasiasta suljettu aihe? Kuten abortin kanssa tapahtuu, kun lait hyväksytään ja niillä on jo kehityskulkunsa, yritetään lyödä läpi ajatus, että kyse on yhteiskunnan omaksumasta ja hyväksymästä asiasta, jossa paluu entiseen ei ole mahdollista. Mutta Belgiassa keskustelu eutanasiasta ei ole päättynyt, vaan merkittäviä kuiluja on avautunut näinä vuosina jopa lakia kannattaneiden keskuudessa. Väärinkäytökset, hallinnan puute ja valtava ”liukas rinne” pelotta-

vat monia eutanasian vankkumattomia kannattajia. Missä on raja?

Esimerkiksi neurologi Ludo Vanopdenbosch erosi tehtävästään Belgian liittovaltion eutanasian valvonta- ja arviointikomitean jäsenenä. ”En halua olla osa komiteaa, joka tarkoituksella rikoo lakia”, hän väitti kirjeessään. Hän ei vastusta eutanasiaa, mutta tuomitsi sen, että komissio ei halunnut saattaa viranomaisten käsiteltäväksi tapausta, jossa lääkäri oli perheen pyynnöstä tehnyt eutanasian dementiaipotilaalle ilman tämän suostumusta.

”Se ei ole eutanasia, koska potilas ei pyytänyt sitä, joten se on tarkoituksellista ihmishengen lopettamista. En tiedä muuta sanaa sen kuvaamiseksi kuin murha”, sanoi tohtori An Haeken, psykiatrian johtaja Alexianenin psykiatrisesta sairaalasta Belgian Tienenissä.

On monia todistuksia perheiltä, jotka tuomitsevat sen, kuinka lääkärit ovat tappaneet heidän sukulaisensa, ja tilannetta kritisoivilta lääkäreiltä ja terveydenhuollon ammattilaisilta. Eric Vermeer, hoitotieteen professori, psykoterapeutti ja palliatiivisen hoidon ja psykiatrian erikoislääkäri (*Euthanasie, l'envers du décor* (2019), puhuu ilmoittamatta jätettyjen eutanasiatapausten määrästä, joka lisäisi uhrien määrää huomattavasti. Vermeerin mukaan viisi vuotta sitten eräs lääkäri jopa totesi senaatissa, että on kulunut pitkä aika siitä, kun hän teki ilmoituksen eutanasian tekemisestä, eikä hän konsultoinut toista kollegaa eutanasiapyynnön vahvistamiseksi lain edellyttämällä tavalla.

Eutanasiaa markkinoitiin Belgiassa alun perin ”viimeisenä keinona” loppuvaiheessa olevan elämän sietämättömiin tuskiiin, mutta nyt sitä käytetään kaikkeen. Lääkärit ja jopa sairaanhoitajat ehdottavat sitä haavoittuville ja masentuneille ihmisille erittäin löyhin perustein. Jos potilas kerää henkisesti tai perhetilanteeseen liittyvästä kärsimyksestään terveydenhuollon työntekijälle, hän voi todeta: ”pyydä eutanasiaa”.

Vermeer antaa artikkelissaan joitain todellisia esimerkkejä Belgiasta:

– Nainen, jolla on vakava syöpä, mutta joka on vielä kaukana kuolemasta, valittaa alkoholistimiehestään ja parikymppisestä tyttärestään, jotka eivät käy hänen luonaan. Hoitava lääkäri kysyy häneltä: ”Etkö usko, että eutanasia voisi olla vähiten huono ratkaisu, kun otetaan huomioon terveytesi ja perhetilanteesi?”

– Eronnut nainen, jolla on krooninen masennus, on yrittänyt itsemurhaa kolme kertaa; kun hän tulee sairaalaan viimeisen itsemurhayrityksensä jälkeen, psykiatrinen sairaanhoitaja kysyy: ”Tiedätkö, että voit pyytää eutanasiaa?” Nainen kysyy sairaanhoitajalta lisätietoja, ja tämä kertoo hänelle eutanasiaa edistävän yhdistyksen tiedot.

– Vanhempaa naista on hoidettu kotona vuosia; aivohalvaus on juuri jättänyt hänet puhekyvyttömäksi, vaikka hän on tajuissaan. Avustaja

kommentoi hoitotiimin arviointikokouksessa: ”Emmekö voi ehdottaa hänelle eutanasiaa? Hänen kuntonsahan on heikentynyt.”

Tuhoisa tutkimus

Cambridgen yliopisto julkaisi viisi vuotta sitten merkittävän monialaisen tutkimuksen eutanasian soveltamisesta Belgiassa ja sen vaikutuksista yhteiskuntaan: *Eutanasia and Assisted Suicide. Lessons from Belgium* (<https://www.cambridge.org/gb/academic/subjects/law/medico-legal-bioethics-and-health-law/euthanasia-and-assisted-suicide-lessons-belgium?format=HB#QfxdaDcLrrPOpzM.97>) Tuolloin eutanasia oli siis ollut laillista viiden toista vuoden ajan, joten vaikutusten analysointi oli mahdollista. Tutkijoiden johtopäätökset olivat jo silloin valtavia:

– Järjestelmä ei ole läpinäkyvä: ”Voiko 16 jäsenen komissio, joka ei työskentele kokopäiväisesti, harkita vakavasti kaikkia raportteja, varsinkin nyt kun niitä on useita tuhansia vuodessa?”, tutkijat kysyvät.

– Järjestelmässä on itseviittausta: ”Se riippuu täysin tiedoista, jotka on lähettänyt sama lääkäri, joka teki eutanasian.” Näin ollen ”riippumattomien tutkimusten mukaan vain 50 % eutanasiatapauksista ilmoitetaan, ja raportoitumattomat tapaukset ovat eettisesti ja juridisesti ongelmallisimpia”. Tästä syystä ”komissiolle ilmoitetuista tuhansista tapauksista vain yksi lähetettiin syyttäjälle”, koska lakia oli mahdollisesti rikottu.

– Eutanasiatapaukset ilman potilaan pyyntöä ovat moninkertaistuneet vuoden 2002 laillistamisen jälkeen.

– Syvän sedaation käyttö peiteltyä eutanasiaa on lisääntynyt: ”20 %:ssa tapauksista jatkuva syväsedaatiota määränneillä yleislääkäreillä oli, yksinomaan tai ei, tarkoitus lyhentää elinikää” ilman syytä.

Hänen päätelmänsä ovat tuhoisia: ”Yleensä eutanasiakuolemaa ei pidetä Belgiassa enää poikkeustapauksena, joka vaatii erityisen perusteen. Päinvastoin: se nähdään yleensä normaalina kuolemana ja etuna, jota ei pidä rajoittaa ilman perusteita.” Roolit on vaihdettu: nyt koko todistustaakka on elämän vaihtoehdolla.

Belgiassa ja Hollannissa käydään parhailaan keskustelua siitä, onko ”elämään kyllästyminen” riittävä syy eutanasiaan. Tutkimuksen tekijät arvelevat, että sitä ei sisällytetä lakiuudistukseen, koska käytännössä Belgiassa se jo useissa tapauksissa hyväksytään perusteluksi.

Suomessa on ajoissa vältetty joutuminen eutanasian laillistamisen ansaan. Ratkaisu on selkeä ja toteuttamiskelpoinen: hyvä palliatiivinen hoito kokonaisuudessaan eli fyysinen, psyykkinen ja henkinen/hengellinen hoito.

isä Raimo Goyarrola LL TT

TULE MUKAAN TOIMINTAAN!

Katolisten terveydenhuollon ammatti-henkilöiden yhdistys (KATY)

Suomessa terveydenhuollon parissa työskentelee yhä enemmän katolilaisia: lääkäreitä, sairaanhoitajia, lähihoitajia, sosiaalityöntekijöitä, psykoterapeutteja ja muita. Mielestämme aika on kypsä valtakunnallisella tasolla toimivan yhdistyksen perustamiseksi. Yhdistys olisi kanava katolisten terveydenhuollon ammattihenkilöiden tapaamiselle, tukemiselle, auttamiselle ja kouluttamiselle.

Päämäärät ja tavoitteet:

1. Edistää kristittyjen terveydenhuollon ammattihenkilöiden hengellistä kehittymistä, jotta he osaisivat todistaa evankeliumista työssään yhä paremmin.

2. Luoda kontakteja kristittyjen terveydenhuollon ammattihenkilöiden välille.

3. Auttaa ja tukea terveydenhuollon ammattihenkilöiden inhimillistä, henkistä ja uskonnollista kehitystä sekä bioetiikan osaamista.

4. Tehdä yhteistyötä terveyden edistämisessä, sairaiden kokonaishoidossa ja terveydenhuollon inhimillisyyden lisäämisessä sen kaikilla tasoilla.

5. Puolustaa katolisen kirkon oppia erityisesti bioetiikan ja terveydenhoidon kysymyksissä.

6. Tukea työtovereita, joilla on ammatillisessa työssään ongelmia katolisen uskon tai muun eettisen synn vuoksi.

7. Järjestää seminaareja, konferensseja, hengellistä koulutusta ja retretejä.

8. Julkaista artikkeleita ja esitteitä.

Kaikki yhdistykseen kuulumisesta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä isä Raimo Goyarrolaan (raimo.goyarrola@katolinen.fi)

Helsinki, 31.10.2022

Raimo Goyarrola, LL, TT
Robert Paul, sisätautilääkäri, dosentti
Miikka Nummenpää, LL, yleislääkäri

Onko kuolemaa pelättävä?

Myöhään syksyllä puhutaan paljon kuolemasta: on kuolema-aiheisia taidenäyttelyitä, radio-ohjelmia, elokuvia, on vainajien muistopäivä ja pyhäinpäivä. Yleensä kuolema-sanaa ei mielellään sanota, vaan yritetään löytää sille korvaavia sanoja ja lempeämpiä kiertoilmaisuja.

Kristityille kuolemalla on aivan erityinen merkitys. Meille se on mahdollisuus päästä kerran Jumalan luo ja tavata siellä ennen meitä kuolleet rakkaamme, jotka ovat odottamassa meitä. Mikään ei pääty kuolemassa. Se on uusi alku. Usko kuolleitten ylösnousemukseen on alusta asti ollut olemassa osana kristillistä uskoa.

Kuolema on osa elämää, mutta länsimaaisessa kulttuurissa siihen suhtaudutaan pelokkaasti, kysymys on lähes kauhusta, jota ihmiset kokevat kuolemaa kohtaan. Sitä täytyy välttää kaikin tavoin, siitä ei voi keskustella eikä kuolema-sanaa saa mielellään sanoa.

Käytettyjen kiertoilmaistujen joukosta nousevat esiin katolisessakin kirkossa yleisesti käytetyt "nukkui pois" ja "edesmennyt". Olin kerran tilanteessa, jossa suomea opiskeleva pappi yritti puhuessaan taivuttaa sanaa edesmennyt. Hänellä oli vaikeuksia oikean muodon löytämisessä. Sanoin hänelle, että on helpompaa käyttää sanoja kuolema ja kuolla. Hän näytti hiukan kauhistuneelta ja sanoi, ettei halua pelästyttää ihmisiä.

Alle 9-vuotias lapsi ei ymmärrä kuolemaa, vaan voi saada vakavan trauman, jos hänelle lähiomaisen kuollessa sanotaan, että tuo läheinen ihminen nukkuu eikä herää. Lapsi ei uskalla mennä nukkumaan, kun pelkää, ettei heräisi aamulla. Hän saattaa taantua vauvan tasolle. Niin tapahtui tutussa perheessä, jossa 6-vuotiaalle pojalle sanottiin, että onnettomuudessa kuollut isä nukkuu eikä enää herää. Vasta pitkän trauma-terapian avulla poika kuntoutui ikäisensä tasolle. Lapsille voi puhua kuolemasta heidän ikäänsä vastaavalla tavalla.

Kerran Pyhän ristin kirkossa esirukouksissa rukoiltiin kahtena perättäisenä sunnuntaina niiden puolesta "jotka ovat ylittäneet ikuisuuden rajan". Kuka tahansa voi jäädä miettimään, mistä oikeastaan on kysymys, puhumattakaan lapsista, joille asia on vielä oudompi. Väistämättä alkaa ajatella, miksi ei voitaisi rukoilla kuolleiden puolesta.

Toimiessani Pirkanmaan Hoitokodin kannatusyhdistyksen sihteerinä useita vuosia aloin kerätä kuolemaa tarkoittavia kiertoilmaisuja, koska henkilökuntakin keräsi niitä. Minulla on nyt jo sadan ilmaisun lista, jota täydennän edelleen. Ortodoksissa kirkossa käytetään yleisesti käsitettä "mennä tuonilmaisiin". Eräs luterilainen pappi käytti kuolleesta kollegastaan ilmaisua "meni tuolle puolen Jordanin". Yleisiä ovat sanonnat "lähti taivasmatkalle", "siirtyi ajasta ikuisuuteen"

ja "hänen elämänliekkinsä sammui". Sitten ovat ilmaist, joilla tehdään pilkkaa kuolemasta ja yritetään saada se tuntumaan vitsiltä. Niitä ovat esimerkiksi kaikille tutut "potkaista tyhjää", "oikaista koipensa", "soittaa harppua" jne.

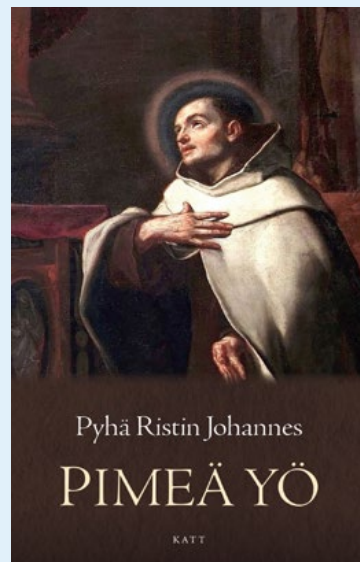
Jos kuolemanpelosta päästäisiin eroon, ei tarvitsisi väistellä asiaa keksimällä mitä mielikuvituksellisempia ilmaisuja. Ja on myös todettu, että ihmiset eläisivät paljon onnellisempina, elleivät pelkäsi kuolemaa niin paljon.

Jos joku on saanut niin arvokkaan lahjan, että on saanut saattaa läheisensä viimeiseen uloshengitykseen saakka, tietää, ettei pelättävää ole. Lähes aina ihmiset kuolevat rauhallisesti ja kauniisti. Tietysti mikään ei ole entisellään, häntä ei enää ole. Suru ja kaipaus ovat suuria. Meillä on muisto rakkaasta ihmisestä, jota vaalimme, kunnes saamme kerran tavata ja halata Jumalan luona.

Minulla on ehdotus: Voisivatko pappimme ryhtyä puhumaan kuoleman puolesta ja opettamaan ihmisille, että ei tarvitse pelätä, sekä käyttämään itsekin kuolla ja kuollut -sanoja. Pyhien yhteys taivaassa tarkoittaa Raamatun mukaan valoa ja täydellistä autuutta. Katolisen kirkon katekismuksen mukaan kaikki hyvä ja ikuisesti arvokas ja katoamaton tulee mukaan tuonpuoleiseen ja saamme sen omaksemme silloin, kun näemme Jumalan kasvoista kasvoihin. Aikanaan nousemme kuolleista samassa ruumiissa, joka meillä on ollut maallisessa elämässämme.

Elina Grönlund obl.OSSS

Pyhien sanoja

Pyhä Ristin Johannes PIMEÄ YÖ **UUTUUS!**

Karmeliittamystikko, runoilija ja kirkon-opettaja pyhä Ristin Johannes (1542–1591) kuvaa teoksessaan Pimeä yö "kuinka sielun on vaellettava hengellisellä tiellä päästäkseen rakkaudessa yhtymään Jumalaan niin täydellisesti kuin se on mahdollista tässä elämässä".

KATT 2022, 236 sivua, hinta 19,–

Jeesus-lapsen Teresa VIIMEISET KESKUSTELUT

Teos joka johdattaa meidät syvälle pyhän Jeesus-lapsen Teresan yksityisyyteen. Se sisältää luostarisairan muistiinmerkitsemiä Teresan sanoja kuuden kuukauden ajalta ennen hänen kuolemaansa.

KATT 2021, 342 sivua, hinta 26,–

katolinenkirjakauppa.net

Afrikkalaisten yhteisöä muodostamassa

Kesällä juhlittiin Afrikkalaisen katolisen sielunhoitoyhteisön 5-vuotisjuhlaa. Tänä syksynä yhteisön viikottainen messu on siirtynyt vietettäväksi Kallion ev.-lut. seurakunnan tiloihin. Näin yhteisön kappalainen, isä Leonard Wobilla vastasi Fideksen kysymyksiin.

Kun African Catholic Chaplaincy in Finland (ACCF) täytti viime kesäkuussa viisi vuotta, tapahtumaa juhlittiin täydessä Pyhän Marian kirkossa. Täpötäysi kirkko ja se, että sielunhoitoyhteisö on toiminut jo viisi vuotta, ovat melkoisia saavutuksia. Mistä se kertoo?

Todellakin! Väkimäärä kirkossa ACCF:n viisivuotisjuhlassa oli merkki hienosta saavutuksesta. Sitä paitsi tapahtumaa, jonka juhlintaan sisältyy piispanmessu, ei tulisi koskaan pitää merkityk-

seltään vähäisenä. Emerituspiispa Teemu Sippo SCJ, joka aikoinaan antoi luvan ACCF:n perustamiselle, juhlisti päivää läsnäolollaan ja erinomaisella saarnallaan. Hän painotti siinä sielunhoitoyhteisön tärkeyttä sekä sen tarvetta kasvaa suurin harppauksin.

Koen, että me kaikki olemme tehneet kovasti työtä päästäksemme tähän pisteeseen. Nyt ei ole aika perääntyä ja haluaisinkin käyttää tämän tilaisuuden hyväkseni rohkaistakseni meitä kaikkia ja kehottaakseni meitä tekemään työtä ja rukoilemaan vielä kovemmin tulevaisuuden haasteet huomioon ottaen. Samaan aikaan kun yhteisömme kasvaa, myös haasteet muodostuvat suuremmiksi.

Rukoilen erityisesti, että rakkaudemme toisiamme kohtaan, rukouksemme ja sitoutumismme pitäisivät meidät yhdessä ja elävinä nyt ja ikuisesti. Jatkakaamme rukoilua myös emerituspiispa Teemun puolesta, joka on inspiroinut pontistelujamme ACCF:n syntyhetkistä aina tähän päivään saakka.

Oliko vaikeaa saada piispa Teemu tai muut papit vakuuttuneiksi sielunhoitoyhteisön tarpeellisuudesta?

Ei lainkaan. Aloite ja päätös olivat pohjimmiltaan hänen ja hän sai tuekseen myös hänen lähimmät avustajansa. Myös minä halusin tietenkin edistää hänen toiveensa toteutumista – auttaa afrikkalaisia maahanmuuttajia. Laumansa paimenena Suomessa hän oli ja on yhä eläkkeelläkin erittäin omistautunut työntekijä Jumalan viinitarhassa. Suomen maahanmuuttotilanne on muuttunut paljon vuoden 2000 jälkeen. Uskon, että piispa näki jo tuolloin afrikkalaisten siirtolaisten ja katolisten uskovien virtaamisen Suomeen. Heidän määränsä lähti kasvuun.

Myös katolisen sosiaaliopetuksen valossa minusta vaikuttaa, että sielunhoitoyhteisön perustaminen oli kaikille tervetullut helpotus. Tulokset voimme nähdä omin silmin. Yhteisömme jäsenet, jotka tästä työstä hyötyvät, voisivat parhaiten todistaa tilanteesta. Vaikka monet toivottivatkin aloitteen tervetulleeksi, kaikki eivät kui-

tenkaan olleet siitä iloisia. Oli myös pappeja, jotka eivät nähneet eivätkä ehkä vielääkään näe sitä tärkeänä askeleena hiippakuntamme kasvua ajatellen.

Keiden muiden koit olleen tärkeässä asemassa tässä projektissa? Keille olet erityisen kiitollinen?

Pääasiassa piispan ja neuvonantajakollegion – Pyhän Hengen johtamina. Meidän tulee ymmärtää, että kirkossa jokaisen päätöksen ja aloitteen on pohjauduttava huolelliseen harkintaan. Mutta ei tämäkään yhteisö olisi tullut mahdolliseksi ilman niitä, jotka sen toimintaan osallistuvat. Jos heitä ei olisi, ACCF ei olisi saanut alkuaan.

Kunnioitan kyllä suuresti emerituspiispa Teemun arvovaltaa, viisautta ja kaukonäköisyyttä. Myös perustamisen aikaan yleisvikaarina toiminut isä Raimo Goyarrola ja muut Opus Dein papit Helsingissä sekä dominikaaniveljet ovat tukeneet meitä paljon. Siunatkoon Jumala heitä ja palkitkoon heidät!

Viikottaisten messujen lisäksi on varmastikin myös muuta toimintaa?

Tiedämme, että erilaisia odotuksia on paljon. Teemme monia erilaisia asioita ja jatkamme kovaa työntekoa. Työmme tapahtuu katolisen sosi-aaliopetuksen sekä evankeliumin viitekehyksessä. Minun täytyy kuitenkin tunnustaa, että emme ole vielä kenneet täysin täyttämään asettamiamme odotuksia. Jatkamme silti yrittämistä. Kuka olisi arvannut, että pääsisimme nykytilanteeseen? Meillä on pieniä kristillisiä yhteisöjä Espoossa, Helsingissä ja Vantaalla. Järjestämme messuja yhteisöjen tapaamispaikoissa mahdollisimman usein. Pidämme erityisen tärkeänä apostolaattia perheiden parissa. Vierailemme heidän luonaan, opetamme, kuuntelemme heidän haasteitaan ja rohkaisemme heitä.

Afrikkalaisen sielunhoitoyhteisön messut on nyt siirretty uuteen paikkaan, Kallion kirkkoon, joka on evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkko kaupungin sydämessä. – Miksi muutto oli tarpeen?

Ryömittyyään aluksi, lapsi oppii myöhemmin kävelemään. Kuten sielunhoitoyhteisön 5-vuotisjuhlassa saatoimme nähdä, sen jäsenmäärä on kasvanut valtavaa vauhtia. Pyhän Marian kirkko, jossa juhlamessu vietettiin, oli käynyt meille liian pieneksi. Muutto suurempaan tilaan johtuu osittain tästä. Kallion kirkkoon mahtuu noin tuhat ihmistä ja sen ympärille mahtuu myös hyvin pysäköimään. Toivomme voivamme käyttää tätä paikkaa mahdollisimman pitkään. Olsimme kuitenkin todella onnellisia, jos voisimme löytää pysyvän tilan yhteisölle jo lähitulevaisuudessa. Meidän täytyisi saada pysyvyyttä, eikä niin?

Millaisia tunteita sinussa ja sielunhoitoyhteisön jäsenissä herättää se, että messut vietetään kirkossa joka ei ole katolinen?

Luterilainen kirkko ei ole niin kovin erilainen kuin katolinen kirkko. Meidän pitäisi varmastikin oppia tuntemaan luterilaisuuden syntyhistoriaa. Sanoisin, että luterilainen kirkko on eräs katolisen kirkon yhteydestä lähtenyt haara. Ajattelen, että monien asioiden tulisi yhdistää meitä, eikä niinkään erottaa. Siksi puhun sen puolesta, että meidän tulisi etsiä tapoja rakentaa siltoja ja tehdä yhteistyötä sekä hyvinä että huonoina hetkinä. Ekumenian ytimessä on maailman kristittyjen välisen ykseyden edistäminen, moninaisissa lahjoissamme ja elintavoissamme. Muistakaamme, että Raamatun mukaan kristittyjen ykseys on sekä lahja että kutsumus. Uskon, että me kaikki olemme tyytyväisiä tähän uuteen alkuumme. Jos huolenaiheita kuitenkin nousee, käsittelemme ne matkan varrella. Keskustelulle, keskinäiselle ymmärrykselle ja sovinnonteolle on aina tilaa.

Kuinka kuivailisit ekumeenisia suhteita Suomessa?

Meillä menee siinä suhteessa ihan hyvin. Tästä todistaa jo se, että luterilaiset päättäjät voivat tarjota kirkkorakennusta käyttöömme. Maassamme toimii Suomen Ekumeeninen Neuvosto (SEN), joka perustettiin alunperin jo vuonna 1917, kun World Alliance -liikkeen Suomalainen kansallistoimikunta aloitti toimintansa tavoitteenaan edistää rauhan asiaa kirkkojen välisen ystävyyden kautta. Tällä hetkellä Neuvostoon kuuluu 11 kirkkoa tai kristillistä yhteisöä, myös oma kirkkomme, Katolinen kirkko Suomessa. Siispä tilanne on hyvä ja kehitty edelleen.

Suomessa asuminen ulkomaalaisena ei ole aina helppoa. Mikä tässä maassa elämisessä on mielestäsi kaikkein vaikeinta? Mitkä ovat kokemuksesi mukaan suurimmat vaikeudet tai ongelmat, joita juuri afrikkalaiset kohtaavat Suomessa?

Olen tullut siihen tulokseen, että kaikkein eniten vaikeuksia Suomessa elämiseen aiheuttavat kieli sekä ilmasto. Jossain määrin myös monet kulttuuriset erot tekevät ulkomaalaisten elämän välillä vaikeaksi.

Mielestäni suurimmat afrikkalaisten ja muiden maahanmuuttajien kohtaamat ongelmat liittyvät kotoutumiseen. Nähdäkseni tehokas kotoutuminen on todella suuri haaste aivan jokaiselle maahanmuuttajalle tässä maassa. Kotoutumisen tulisi olla tärkeää kaikille maahanmuuttajille. Se edellyttää, että me opimme ymmärtämään suomalaisten kulttuuria, joka on meille uutta ja kuitenkin välttämätöntä menestymisellemme. Kyllä, meidän tulee oppia kieli ja ymmärtää kulttuuria ja suomalaista luonnetta voidaksemme osallistua täysipainoisesti tämän maan elämään sekä tuntea itsemme kotoutuneiksi ja hyväksytyiksi täällä. Tämä on valtava haaste, mutta myös erittäin tarpeellinen.

Luulen että meidän tulee ymmärtää, että myös suomalaisilla on vaikeuksia löytää yhteys meidän kanssamme, sillä myös me tuomme mukamme omat, kulttuuriset oletusarvomme. Ajattelen kuitenkin, että sellaista elämä nyt vain on 2020-luvulla.

Onko toisaalta jotain positiivista, minkä voisit mainita?

Suomessa on paljon positiivista. Itse asiassa minusta vaikuttaa, että lukuun ottamatta aiemmin mainittuja vaikeuksia, jotka ovat aivan luonnollisia, kaikki on myönteistä. Se, että voi maahanmuuttajana tulla hyväksytyksi tässä maassa, on myönteisistä seikoista kaikkein suurin. Vaikka saisimme vain työtä, joka ei vastaa koulutustasomme, pidän tilannetta silti monella tapaa positiivisena. Nähdäkseni jokaisella on tässä maassa mahdollisuus selviytyä, jopa ilman työtä. Siksi minusta on reilua todeta, että tässä maassa on turvallista ja hyvä elää.

Maahanmuutto Afrikasta on vakaana jatkuva ilmiö. Tiedätkö, mitkä kansallisuusryhmät osallistuvat eniten sielunhoitoyhteisön toimintaan?

Kyllä tiedän. Afrikkalaisten muutto Suomeen on kasvava ilmiö. Suomen valtiojohto ja yliopistot ovat solmimassa sopimuksia joidenkin Afrikan maiden kanssa, minkä seurauksena näiden maiden kansalaiset voisivat moninaisista syistä muuttaa Suomeen, esimerkiksi koulutuksen vuoksi. Toisaalta Suomi on avoin kaikille ja näyttäisi siltä, että siitä on tulossa yksi parhaisista kohteista juuri Afrikasta tuleville ulkomaisille opiskelijoille. Tarkoitin tällä niitä, joilla on varaa maksaa yliopisto-opintojensa lukukausimaksut. Suurimmat sielunhoitoyhteisön toimintaan osallistuvat ryhmät kansalaisuuden perusteella jaoteltuina ovat kenialaiset, kamerunilaiset, nigerilaiset, ghanalaiset, sambialaiset, tansanialaiset sekä ugandalaiset. Lisäksi on monia muita.

Onko monien eri kansallisuuksien välillä kilpailua, vai kykeneekö sielunhoitoyhteisö enemmänkin yhdistämään kaikki? Onko tunnistettavissa oleva, kaikkia yhdistävä afrikkalainen yhteishenki todellakin olemassa?

En ole varma kilpailuasetelmasta. Voin kuitenkin vahvistaa, että jonkinlaista hyväksyttävää kilpailua on havaittavissa sielunhoitoyhteisön toiminnassa eri maahanmuuttajaryhmien välillä. Terve kilpailu on hyvä asia. Eri ryhmät vastaavat laulusta eri sunnuntaisin. Tämä rohkaisee kilpailua, ja se saa aikaan vahvempaa osallistumista. Aina-kaan tähän mennessä tästä ei ole tullut hankaluksia tai epämuavuutta.

Mitä tulee tunnistettavaan, yhtenäiseen afrikkalaiseen yhteishenkeen, mentaliteettiin, luulen, että sellainen on löytymässä. Muistutan, että sielunhoitoyhteisö perustettiin kuitenkin vasta viisi vuotta sitten. Sen tosiasian voi ainakin todeta, että yhteisömme kasvaa ja voimme ajoittain tavalta ja tehdä asioita yhdessä. Se on hyvä asia, askel oikeaan suuntaan. Yhdessä pääsemme tavoitteeseemme. Joitakin eroavaisuuksia ja väärinkäsityksiä on toki välillä, mutta sellaiset me hoidamme mahdollisimman pian välttääksemme huonojen siementen itämisen maaperässämme.

Tällä hetkellä maassamme on n. 16,500 rekisteröitynyttä katolilaista, joista 45% on paikallisia ja 55% maahan muualta muuttaneita. Laskelmien mukaan maahanmuuttajien määrä olisi tätäkin suurempi, mikäli kaikki rekisteröityisivät paikallisen katolisen seurakuntansa jäseniksi. Kuinka usein kohtaat katolilaisia, jotka eivät vielä ole rekisteröityneet kirkon jäseniksi?

Vieläkin on olemassa rekisteröitymättömiä. Yritämme muistuttaa heitä mahdollisimman usein.

Olemme lähestymistavaltamme kuitenkin kärsivällisiä ja riittävän ystävällisiä. Meille kaikkein tärkeintä on ravita osanottajia hengellisesti vakauden ja mielenrauhan saavuttamiseksi. Ymmärrämme, että maahanmuuttajilla on paljon haasteita. Elämme ajassa, sille ei voi mitään, ja ajoitus on siksi tärkeää. Saamme kyllä heidät hiljalleen rekisteröidyiksi. Etenkin silloin tapaan monia, jotka eivät ole rekisteröityneet, kun he tulevat pyytämään sakramenteja, kuten kastetta lapsilleen, jne.

Afrikkalaisen yhteisön tullessa näkyvämmäksi tulee varmaankin vastaan monia mahdollisuuksia, mutta myös uusia haasteita. Millaisia tavoitteita ja toiveita Sielunhoitoyhteisöllä on tulevaisuutta ajatellen? Lyhyellä aikavälillä?

Näen edessämme monia haasteita. Määrät kasvavat, mikä tuo mukanaan hankaluuksia. Ajattelen, että meidän tulee vahvistua itseymmärryksessämme yhteisönä, joka pystyy vastaamaan tuleviin haasteisiin. Tarvitsemme riittävät resurssit pitääksemme huolta logistiikasta. Samalla meidän täytyy kyetä hoitamaan tehtävämme tehokkaasti ja riittävän laadukkaasti. Meidän tulee tehdä kovasti työtä niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, jotka emerituspiispa Teemu meille aikanaan asetti perustaessaan tämän yhteisön. Tarvitsisimme oikeastaan myös oman toimistotilan voidaksemme vastaanottaa maahanmuuttajia arkipäivisin.

Ja pitemmällä tähtäimellä?

Vaikka yhteisömme jäseniä asuu hiippakunnan eri seurakuntien alueilla, työemme on käytännössä rajoittunut Helsinkiin. Me tarvitsemme heitä ja he tarvitsevat meitä. Pitemmän aikavälin tavoitteemme on voida laajentaa toimintaamme ja haarautua Suomen eri seurakuntiin. Meille on tärkeää voida nähdä, että maahanmuuttajat kokevat olevansa hyvin kotoutuneita ja hengellisesti ravittuja.

Sanotaan, että jotkut afrikkalaiset katolilaiset osallistuvat pienten, karismaattisten, ei-katolisten yhteisöjen toimintaan ja eivät enää käy katolisessa kirkossa. Mikä tämän aiheuttaa ja onko jotain tehtävissä?

Kyllä! Hiippakuntamme ei ole ihmismäärältään ja tiloiltaan vielä riittävän suuri ja sen vuoksi se ei ole läsnä pienemmillä paikkakunnilla Suomessa. Tarvitsemme lisää kutsumuksia papputeen. Kehotammekin jatkuvaan rukoukseen saadaksemme hiippakuntaamme lisää kutsumuksia. Suurin osa katolilaisista, jotka käyvät muissa kristillisissä yhteisöissä elävät paikkakunnilla, joissa kirkkomme ei ole jatkuvasti läsnä. Monet muutkin syyt toki selittävät, miksi jotkut tekevät valinnan käydä muissa kirkoissa. Jotkut näistä syistä saattavat olla hyvinkin henkilökohtaisia. Muun kuin katolisen kirkon läheinen sijainti on myös yksi vaikuttava tekijä. Kuten jo sanoin, maahanmuuttajilla on paljon haasteita ja sielunhoitoyhteisö afrikkalaisia katolilaisia varten on osa niiden ratkaisua. Jatkamme yritystämme löytää heidät ja tukea heitä vaikeuksissaan. Suuri osa yhteisömme jäsenistä on osallistunut näiden muiden yhteisöjen toimintaan ennen ACCF:n perustamista ja he ovat nyt palanneet tai palaamassa takaisin.

Ihmiset eri maista ja traditioista käyvät sielunhoitoyhteisön messuissa. Keitä varten ne ovat, vain afrikkalaisiako, vai ovatko messut avoimia kaikille? Voivatko myös ei-katolilaiset tulla? Onko joitakin ehtoja?

ACCF on avoin kaikille. Me kaikki olemme Jumalan lapsia, riippumatta taustastamme, jne. Kaikki ihmiset, sekä maahanmuuttajat että suomalaiset, kokevat haasteita. Me haluamme ruokkia aivan kaikkia hengellisesti evankeliumin sanomalla ja Kristuksen rakkaudella. Kaikki toivotetaan tervetulleiksi Herran huoneeseen. Monet Aasiasta ja Etelä-Euroopasta tulleet käyvät messuissamme. Myös suomalaisia on tullut sielunhoitoyhteisön messuihin.

Kyllä, katoliseen kirkkoon kuulumattomat ovat

tervetulleita ja voivat osallistua täysin messuun. He eivät kuitenkaan voi vastaanottaa ehtoollista mutta voivat halutessaan saada siunauksen papilta.

Lopuksi hieman sinusta: Olet viime aikoina opiskellut Roomassa. Mikä on tavoitteesi ja mitä tämä tarkoittaa?

Opintoni Roomassa liittyvät läheisesti ACCF:n visioon ja tavoitteisiin. Emerituspiispa Teemu näki tarpeelliseksi, että perehtyisin Suomen maahanmuuttajien tilanteeseen osana ratkaisua niille haasteille, joita me kaikki tässä maassa koemme. Siksi työni pohjaa olennaisesti katolisen kirkon yhteiskunnalliseen opetukseen. Tavoitteenani on esitellä uusi perspektiivi maahanmuuttajien kotoutumiseen yhdistämällä se katoliseen sosiaaliopetukseen, jonka perustana ovat seuraavat seitsemän pilaria: (1) ihmisarvo, (2) yhteisö ja osallistuminen, (3) Jumalan luomakunnasta huolehtiminen, (4) ihmisarvo työssä, (5) rauha ja sovinto, (6) solidaarisuus ja yhteishyvä ja viimeisenä (7) lähimmäisenrakkaus. Työni aihe on "Afrikkalaisten maahanmuuttajien kotoutuminen Suomessa: Katolisen kirkon rooli".

Mitkä ovat kolme tärkeintä asiaa elämässäsi pappina?

Rukous, harmonia ja ihmisarvon kunnioittaminen.

Entä kenelle haluaisit nyt erityisesti lähettää terveisiä?

Emerituspiispa Teemulle, Opus Dein papeille ja dominikaaniveljille Helsinkiin, Jan-Peter Paulille sekä Viestintäosastollemme kiitoksena jatkuvasta tuestanne, kaikille ACCF:n jäsenille ja koko Kallion kirkon yhteisölle.

Kiitos vastauksista!

*Haastattelu ja kuvat Marko Tervaportti
Käännös Anu Hamann*

* * *

Emerituspiispa Teemu Sippo SCJ viettää Afrikkalaisen katolisen sielunhoitoyhteisön juhlallisen kiitosmessun Kallion kirkossa sunnuntaina ekumeenisten vieraiden läsnäollessa 13.11.2022 klo 12.00. Tervetuloa!

* * *

Interview in English: fides.katolinen.fi/kategoria/in-english

Bishop emeritus Teemu Sippo S.C.I. will celebrate a festive Mass of Thanksgiving for the African Catholic Chaplaincy in the presence of ecumenical guests in Kallio Church on Sunday, Nov. 12, at 12.00 noon. Welcome!

Joka vuosi vietetään *Maailman eläinten päivää* 4. lokakuuta, pyhän Franciscus Assisilaisen muistopäivänä. Eläinten päivän idea on hyvin vanha. Sellaista vietettiin ensimmäisen kerran Firenzessä Italiassa jo 1930-luvun alussa. Sieltä tapahtuma levisi Saksan kautta 20-luvulla Keski-Eurooppaan. Italiassa järjestettiin myös ensimmäinen Eläinten viikko 50-luvun lopulla. Vuonna 1931 Firenzen eläintensuojelukongressissa päätettiin Eläinten päivää viettää Franciscuksen muistopäivänä.

Eläinten päivä ja -viikko on nykyisin levinnyt maailmanlaajuisesti tapahtumaksi. Myös eläinten siunaustilaisuuksia järjestävät nykyisin muutkin uskontokunnat kuin katolinen kirkko. Tänä vuonna Eläinten viikon teema oli Jännittäviä eläimiä, mikä oli hienoa, koska kaikki eläimet ovat jännittäviä, jopa hyttys, jos mikroskooppisen tarkasti ajatellaan.

Eläinten siunaustilaisuus Pyhän Henrikin katedraalin kauniissa puistossa oli lämminhenkinen tilaisuus. Pehmeän lämmän syysilma helli karvaturrikoita omistajineen. Nyt paikalla oli vain

ELÄIMET LUOSTARIN PUUTARHASSA

koiria. Kissat olivat tänä vuonna laittaneet jarrut päälle. Koiria laskeskeltiin yksi...kaksi...kolme... noin kymmeneen päästiin, mikä oli puiston kokoon suhteutettuna kiva määrä.

Ensin rukoilimme yhdessä, jolloin koirat istuivat hartaina nenät samaan suuntaan, eivätkä päästäneet äännähdystäkään. Pyhä Franciscus puhutteli heitä – uskokaa pois. Hänellähän oli se taito.

ELÄIMIÄ KUNNIOITTAVAN puheen piti kirkkoherra isä Jean Claude. Hän korosti velvollisuksiamme eläimiä kohtaan. Se ei onnistu, jollemme ole oikeamielisiä. Franciscus Assisilaisen päivänä oli tärkeää muistaa, että eläimet ovat tunteellisia ja tarvitsevat myös rakkauttamme ja Jumalan pienen köyhän, Franciscuksen universaalia armeliaisuutta.

Urkuri Marko Pitkäniemi OFS luki Raamattua ihan alusta Ensimmäisen Mooseksen kirjan luo-

misesta. Jumala loi ensin kalat, linnut, kaikki siivekkäiden lajit. "Jumala näki, että niin oli hyvä" ja sen jälkeen muut eläimet ja vasta viimeiseksi ihmisen. Jumala sanoi: "Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit." Ja niin tapahtui. Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Isä Jean Claude siunasi koirat ja

ripsotti siunattuja vesipisaroita. Koirat olivat ihan hiljaa, nuolaisivat vain kirsuaan.

Viimeisten parin kymmenen vuoden aikana eläintiede on kehittynyt valtavien harppauksin samaan aikaan kun ihmisen ilmeinen ahneus ja tietämättömyys on kutistanut villieläinten elin-alueita eri puolilla maailmaa. Lemmikki- ja kotieläinten olot ovat kohentuneet eläinlääketieteen ansiosta kohisten, mutta eläinten kuljetukset, ylitehostettu karjatalous maailmalla ja villieläinten turkistarhaus meillä ovat yhä asenteellisia ja poliittisia ongelmia. Parempaan suuntaan ollaan toivottavasti kuitenkin menossa. Siinä asiassa ruokous eläinten puolesta on tärkeä elementti.

PYHÄÄ FRANCISCUSTA ei voida ohittaa, kun puhutaan *Eläinten päivästä* tai viikosta. Assisin Franciscuksen ankara hengellisyys ja Jumalan työlle omistautuminen tahtovat usein unohtua, kun katselemme hänestä maalattuja romanttisia

kuvia, joissa hän juttelee linnuille. Franciscus on ehkä aikakautemme tunnetuin ja kunnioitettuin pyhimys. Hänen ihailijoihinsa kuuluu jopa kirkkoon kuulumattomia. Kuka hän oli?

PYHÄ FRANCISCUS (1182-1226) oli mm. eläinten, yksin kuolevien, rauhan ja luonnonsuojelun suojelupyhimys. Hänen symboleitaan ovat mm. linnut, kalat, susi, pääkallo ja piikkikruunu. Franciscus oli nuoruudessaan rikkaan kauppiaan hemmoteltu, ylellisyydessä elävä keikaripoi-ka, joka kulutti aikaansa juhlien ja huikennellen. Hän oli kaupungin nuorien suosikki ja esikuva ja pukeutui hienosti. Hän osallistui sotilaallisiin kahakoihin.

Isä toivoi, että poika hankkii sotilaallisilla ansioillaan suvulleen aatelisarvon. Franciscus teki kaikkensa täyttääkseen isänsä toiveet. Franciscus uneksi, että hänet lyötäisiin ritariksi. Äiti toivoi yksinkertaisemmin, että pojasta tulisi vain hyvä ja lempeä, köyhiä auttava ihminen.

Sodassa Franciscus päätyi Perugian kaupungissa sotavankeuteen. Hän virui siellä melkein vuoden ja sairastui. Vapauduttuaan hän oli valmis toiseen taisteluun Apuliassa, mutta keskeytti matkansa. Hän kuuli Jumalalta kutsun, joka muutti hänen elämänsä suunnan. Hän ryhtyi kerjäämään rahaa ja myi luvatta isänsä vaatevaraston ja kunnosti rahoilla San Damianon raunioituneen kirkon ja hoiti inhottuja leprasairaita.

Franciscuksen isä raivostui poikansa käytöksestä ja Franciscus tarjosi vaatteensa isälle köyhyyden merkiksi. Kerran Franciscus juoksi ker-

jäläisen kiinni ja antoi tälle kaikki rahansa. Kauhistuneet ihmiset näkivät sen ja isä kirosi rahoja sairaisiin tuhlaavan poikansa. Silloin Franciscus heitti kaupungin torilla yltään vaatteen ja seisoj alasti pöyristyneitten ihmisten edessä. Paikalla ollut piispa kiskaisi joltain viitan ja heitti sen Franciscuksen harteille, jolloin Franciscus ilmoitti, että nyt minulla ei ole muuta isää kuin Isämme taivaassa. Välit isään katkesivat lopullisesti.

Vuonna 1209 hän perusti sääntökunnan. Sääntökunta kasvoi muutamassa vuodessa viisituhantiseksi. Franciscus rakensi ensimmäisen jouluseimen ja kun hän luki jouluevanke- liumin, niin veljet itkivät ja luulivat näkevänsä Jeesus-lapsen hänen sylissään. Ennen kuolemaansa Franciscus sokeutui ja kärsi kovia tuskia. Kuollessaan kirkon vieressä hän lauloi kirjoittamaansa Aurinkolaulua.

FRANCISCUS ELI TÄYDESSÄ historian valossa ja häneltä jäi laajahko kirjallinen tuotanto, jota on myös suomennettu. Franciscuksen nuoruudessa on kaikille tuttua ajattelematto- muutta ja nuoruuden uhoa, valtaa, välinpitämättömyyttä ja lopulta tyhjyys ja Jumalan kutsumus. Siksi hänen merkityksensä on niin valtava nykyihmiselle. Hänen elämänsä on syvästi koskettava esimerkki siitä, miten ihminen voi luopua vallan tavoittelusta ja tarpeet- tomasta ylellisyydestä ja ryhtyä auttamaan Ju- malan kaitselmuksessa köyhyydessä köyhiä.

Franciscuksella oli ihmeellisiä kykyjä. Kerrotaan että Gubbion kaupungissa susi ahdisteli ihmisiä. He pyysivät Franciscusta apuun. Franciscus meni puhumaan sudelle lempeästi ja sopi suden kanssa, ettei se enää häiritse kaupunkilaisia. Susi siis säilytti henkensä. Franciscuksen suuria opetuksia on: Älkää pit- täkö omaa tietänne ainoana tienä Jumalan luo."

*Kaikkivaltias Jumala, sinä tahdoit,
että pyhä Franciscus*

*köyhyyden ja nöyryyden tietä kulkemalla
tulisi Poikasi Kristuksen kaltaiseksi.*

*Suo meidänkin seurata Poikaasi
iloisin ja rakastavin sydämin.*

*Tätä pyydämme saman Jeesuksen Kristuksen,
meidän Herramme, kautta.*

Risto Moberg

Lähteet:

Sandgren Ingrid Yden, *Historia* 2/22
Aspelin G, *Ajatuksen tiet*, WSOY 1963
Engelhart A, *Pyhien vuosi*, KATT 2012
Luoma T, *Käsikirja katolisista pyhimyksistä*,
Amanda 2015
Koski E, *Pyhimysten tie*, KATT 1978

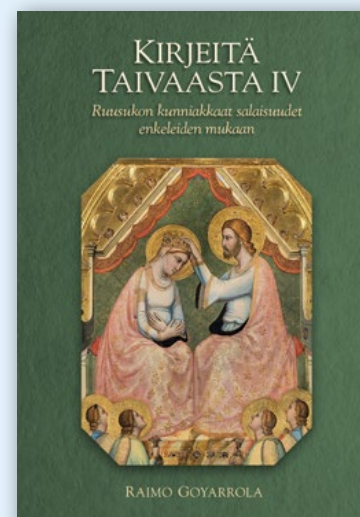
Uutuuksia

Charles de Foucauld SINÄ HALUAT MINUN SYDÄMENI

Pieni kokoelma pyhän Charles de Foucauldin ajatuksia vuoden jokaiselle päivälle. Ne kuvaavat hänen elämänsä ja toimintansa henkeä ja puhuttelevat myös nykyajan ihmistä kilvoituksen ja kristillisen elämän tiellä.

KATT 2022, 120 sivua, hinta 16,-

Raimo Goyarrola KIRJEITÄ TAIVAASTA IV Kunniakkaat salaisuudet

Kunniakkaat salaisuudet ovat ruusikon salaisuuksien neljäs ja viimeinen osa. Niissä saamme pohdiskella Jeesuksen ja Marian viimeisiä hetkiä maan päällä. Jeesuksen ylösnousemus ja taivaaseenastuminen avaavat oven taivaaseen ja siten iankaikkiseen iloon.

KATT 2022, 154 sivua, hinta 15,-

katolinenkirjakauppa.net

HISTORIA UTAN GUD

Det finns flera alternativa sätt att bedriva historieforskning. Begreppet *historia* betyder insikt och vetande. Ursprungligen förstod man med begreppet *historia* myter, sagor och sånger om gudar och hjältar. Den grekiska historieskrivningen är en förening av myter och hjälte-diktningen som leder till en större förståelse av världen. Historieskrivningens pionjärer var Hekataios från Miletos (560–348 f.Kr.). Andra ledande grekiska historieförfattare var Herodotos (484–425 f.Kr.) som skrev verket *Historia*. I hans författarskap ingår gudomliga makter vilka styr händelser och påverkar historiens gång. Cicero (106–43 f.Kr.) kallar honom *“pater historiae”*. Thukydides (? – ca 400 f.Kr.) utvecklade den första historiska metodologin. Han skiljer mellan tal och fakta. Polybios (203–118 f.Kr.) konstaterade att i historisk framställning är det handlingen som skall bedömas.

Historieskrivningens första bud är att aldrig säga något osant. Det andra är att aldrig förtiga en sanning. Författaren Lukianos (120–180) konstaterar för sin del att historieskrivaren skall vara orädd, omutlig och fri. Han skall tala rakt på sak och älska sanningen. Han skall vara oavhängig och ingens tjänare. Historieskrivaren Prokopios (ca 500 – ca 562) definierade på 500-talet ödesbegreppet. Han konstaterar:

“Människors skickelser styrs inte av deras egen vilja, utan de avgörs av Gud. Ödet är något de odödliga talar om när de inte finner en förklaring till händelseförloppet.”

Grunden för framtida historieskrivning och forskning hade sin grund i det antika Grekland. Införande av Gud i historieforskning har kritiserats av många forskare. Svårigheten är att man då lägger in en moralisk eller etisk dimension i historieskrivningen. Detta innebär att man förlorar ett kritiskt sätt att analysera och skriva om det som har hänt. Ett annat problem är att historieforskningen ofta är ett instrument för nationalisterna och statsmakten. Historien är sällan helt neutral eller fri från personliga eller politiska bedömningar.

Historiker under vår tid som försökt få en bild av hur framtiden skall eller kunde utvecklas är bl.a. Spengler (1880–1936), Toynbee (1889–1975), Huntington (1927–2008) och Fukujama (1952–). Den historiska perioden t.ex. efter första eller andra världskriget eller efter IT-revolutionen på 1970-talet påverkar på ett betydande sätt hur dessa författare försökt förutspå framtiden.

Den senaste av dessa “spåmän” är Yuval Noah Harari (1976–). Hans verk *Homo Deus* (2015) och *Sapiens* (2011) har fått stor internationell uppmärksamhet. Harari har blivit miljonär och inter-

Yuval Noah Harari. Kuva Bazar Kustannus.

nationell föreläsare. Han talade bl.a. vid *Nordic Business Forum* i Finland i september 2022 och gav en lång intervju i *Helsingin Sanomat* (HS 24.9.22) var han spekulerade kring Europas framtid och det ryska anfallskriget mot Ukraina.

Hararis värdegemenskap – verket *Sapiens*

Hararis åsikter om Gud kan härledas till hans barndom och religiösa trosgemenskap samt till hans homosexuella läggning. Harari är israelitisk jude och professor vid universitetet i Jerusalem. Han växte upp i en ashkenazisk gemenskap såsom många andra ledande judiska tänkare och politiker såsom Albert Einstein, Milton Friedman, Sigmund Freud samt författare såsom Franz Kafka och Philip Roth och politikern Golda Meir. Omgivningerna var intellektuell och samhälleligt kritisk, kanske också religiöst ortodox.

Enligt honom är den historiska utvecklingen en interaktion mellan människans biologiska utveckling samt historiska händelser. Människlighetens dvs *homo sapiens* utvecklingshistoria sker inom biologin, som är den dominerande förklarande progressiva paradigmen i hans historieberövning. Religionen har sin innebörd i symboler och handlingar såsom i kyrkor, prästernas ceremoniella klädsel, ljus och rökelse, julgranar, gravar och ikoner.

Han anser att religionen är den betydande sammanbindande faktorn mellan människor på samma sätt som pengar och samhällen (stater). Samtidigt är religionen en av de mest splittrande och sönderrivande faktorerna i världen. Religionen är i princip ett juridiskt system av lagar vilka givits av en allsmäktig kraft (Gud). Religionerna strävar till att vara missionerande och därmed universella. Helgondyrkan anser han vara polyteistisk eller ett slags dyrkan av många gudar. Ofta är

Historia utan Gud

de helgon som katoliker ber till helt enkelt gamla hedniska gudar bara i ny form. Världen styrs inte av en god gud utan av en ond ande. Människan och hans eller hennes kropp är slagfältet mellan det goda och det onda. En kristen tror i allmänhet på en Gud, men på många djävlar och spöken (*ghosts*) anser Harari.

Humanismen

Hans slutsats är att religionen helgar Gud medan humanismen helgar mänskligheten. Människan är unik. Allt som händer i världen är bra för människan dvs för *homo sapiens*. Hariri definierar tre slags humanism. *Liberal humanism* var individens frihet är alltså. Det är i denna filosofi som människan eller individen hittar mening i sin existens och det som händer i världen. Den liberala humanismen ger också individen hans eller hennes etiska och politiska auktoritet och makt. Den liberala humanismen ifrågasätter inte Guds existens.

Den *socialistiska humanismen* definierar begreppet som kollektivet i motsats till individualism. Dess bärande norm är jämlikhet. Dessa två former av humanism har sitt ursprung i tron på Gud. Den tredje formen av liberalism dvs den *evolutionära humanismen* utvecklades inom nazismen.

I slutet av boken "*Sapiens*" diskuterar Harari den mänskliga lyckan. Vad innebär det att vara lycklig? Lycka är en personlig uppfattning av att ens liv är meningsfullt och värt att leva. Harari noterar att den kristna lyckan kan jämföras med en narkomans lycka då han får sin nästa spruta. Han eller hon måste välja mellan att ha sex eller att avstå från sex. Om hon eller han har utomäktenskaplig sex syndar man. Harari sätter skulden på DNA eller ens biologiska struktur. DNA kan tolkas som Satan som villfar människan att begå synder. Det är ens DNA som också ger individen möjlighet till att känna sig lycklig. Frågan är om individen faktiskt känner till sanning om sig själv. Det är ens inneboende känslor som gör individen lycklig eller olycklig. Den moderna människan har blivit "gud" eller likt en gud som kan manipulera sin DNA. Det är känslan av olycka som för utvecklingen vidare. Människan som "gud" är inte längre ansvarig till någon. Faran ligger i att individen inte vet vad han eller hon vill. Vi är oförståndiga och kanske förlorade i vår nya maktställning. Verket "*Sapiens*" slutar här utan att ge svar på många av de frågor som framställts. Argumenteringen fortsätter i Hararis följande verk "*Homo Deus*".

Homo Deus – människan som gud

I sitt verk "*Homo Deus – en kort historik över morgondagen*" presenterar Harari modeller om hur

mänsklighetens framtid kunde se ut. Han strävar efter att söka samhällsmodeller vilka ersätter krig och svält, som enligt honom var huvudfokus för traditionell historieforskning. Samtidigt konstaterar han att det inte finns garantier för att freden fortsätter för evigt. Boken kom ut 2015, ett år efter att Ryssland erövrat Krim-halvön. Krigens tid är inte slut. Harari hänvisar i inledningen till den hedniska filosofen Epikuros (341–270 f.Kr.) som konstaterar att det är helt onödigt att spendera tid på att dyrka gudarna. Det finns inget liv efter detta. Lycka är den enda meningen med existensen. Sökandet efter lycka är personligt. Vi behöver inte vänta på Kristi återkomst för att bli lyckliga.

Lycka finns inte, enligt Epikuros, i materiala framgångar, pengar eller i makt. Njutningar och berömmelse gör oss olyckliga. Det samma gäller ätande, mat och sex. Lycka är för Epikuros helt enkelt behagliga upplevelser och undvikande av obehagliga. Gott och ont kan inte härledas från Gud. Harari å sin sida konstaterar att människans bioekonomiska system är anpassats till överlevnad och inte till att sträva efter lycka. Människan är helt enkelt inte strukturerats för att kunna ha ständiga lustkänslor.

Enligt Harari har människorna i sin strävan efter salighet och odödlighet uppgraderat sig till gudar: från *homo sapiens* till *homo deus*. Människan strävar att biologiskt och tekniskt uppgradera sina kroppar för att undkomma ålderdom, död och olycka. Allt detta för att uppnå gudomlighet. Människan skulle omvandlas till antikens gudar med deras mänskliga egenskaper. I denna strävan är människan inte längre människa utan *Homo Deus*. Han eller hon kommer att ha hälsa, lycka och makt. Ålderdomen har blivit irrelevant liksom våra drömmar och farhågor. Denna surrealistiska upplevelse kommer att leda till en större förståelse enligt vilken människan inser att hon inte hör hemma här (på jorden).

Harari ställer sig frågan vad egentligen är heligt. Idag tror vi att strävan efter odödlighet, lycka och gudomlighet är högst uppe på agendan. Men det existentiella problemet förblir: Hur skulle vi kunna leva utan Gud? Vem eller vad skall ge oss mening i livet och skydda oss från kaos?

Hararis historiska analys

Bibeln och tron på människans särart är en bi-produkt av den historiska jordbruksrevolutionen. Härskar människan över resten av skapelsen och har människan faktiskt en odödlig själ? Människan har ett medvetande, men det är inte det samma som en själ. Förekomsten av en själ är en ren gissning, medan medvetandet är en verklig realitet konstaterar Harari. Enligt honom är Bibeln endast

en monoteistisk historieteori, en samling berättelser. Mänskligt lidande har ingen betydelse. Goda gärningar belönas inte och onda gärningar straffas inte. Han konstaterar att religionen är skapad av människor. Det är religionen som legitimerar mänskliga normer och värden. Religion är vidskepelse. Dess främsta uppgift är att upprätthålla ordning i samhället och en stabil samhällsstruktur. Å andra sidan är religionen det största hotet mot lag och ordning i synnerhet för dem vilka fortsätter att tro på Gud och hans allomfattande planer. Risker är att troende agerar enligt dessa planer. I historien och i vår tid finns det många exempel på detta.

Enligt Harari har livet ingen mening, inget manus eller plan. Man kan göra vad man vill. Inget paradiset väntar oss efter döden. Lyckan finns i det dagliga livet nu och här. På grund av detta eller kanske trots detta lever man, i alla fall i västvärlden, i ständig existentiell ångest. Lyckans nyckel finns i ständig ekonomisk tillväxt och ökade ekonomiska vinster dvs i den kapitalistiska marknads-ekonomin.

Humanismen – en existentiell lösning

Botmedlet mot denna meningslöshet och laglösa tillvaro finns i humanismen för den humanistiska revolutionen dyrkar människan. Man skall njuta av denna meningslöshet. Man kan från sina egna upplevelser härleda meningsfullhet. Enligt Harari är den yttersta källan till mening den fria viljan. Den är högre än all auktoritet. Den är den autentiska inre jag. Att tro på Gud är mitt val. Likaså att inte tro på honom. Harari konstaterar lakoniskt att Gud är död. Endast mänsklig personlig erfarenhet ger mening.

Harari diskuterar även liberalismen. Han konstaterar att de traditionella religionerna utgör inte längre ett verkligt hot eller alternativ till liberalismen. Huvudorsaken är att människan inte längre upplever Bibeln som en auktoritet. Bibeln har blivit irrelevant för den moderna människan.

Liberalerna tror att människan har en fri vilja. Därför mäter liberalerna t.ex. val och demokrati så stor betydelse. Harari konstaterar att den "fria viljan" endast är en chimär. Det verkliga jag fattar mina beslut på basen av mina gener, hormoner, andra kemiska lagar och mitt DNA. Det samma gäller begreppet *själ*. Människan är endast ett djur. Människan fattar sina beslut på basen av biologiska och psykologiska begär och slumpen.

"I verkligheten finns det bara en medvetande ström, och begär uppstår och förgår i denna ström, men det finns inget bestående. Därför är det meningslöst att fråga huruvida jag väljer mina önskningar determinerat, eller slumpmässigt eller fritt."

Historia utan Gud

Harari – den fascistiska nya världen

Den liberala värdegemenskapen med fri vilja, den värdefulla individen med sin unika personlighet, har förlorat all existentiell mening. Den nya världen på 2000-talet har tre grundläggande dimensioner:

“Människor kommer att förlora sin ekonomiska och militära nytta. De blir värdelösa. Det nya systemet kommer att värdesätta människor kollektivt, men inte som individer. Systemet kommer att värdesätta några unika individer, men de kommer att tillhöra den nya eliten av uppgraderade människor, inte den stora massan.”

Han konstaterar att den viktigaste frågan i framtiden är vad man skall göra med alla överflödiga människor. Och vad som människor i framtiden kommer att sysselsätta sig med. Är lösningen i droger och videospel?

Han fantiserar om att det nya politiska, ekonomiska, militära och kulturella beslutsfattandet tas över av algoritmer eller och artificiell intelligens (AI). Harari definierar sin fascistiska teori enligt följande:

- Människan kommer att förlora sitt samhälleliga värde.
- Människan kommer att endast vara kollektivt värdefull.
- Människan kommer att styras av algoritmer och artificiell intelligens (AI).

Vissa människor kommer att förbli outhärliga och odechifferbara, men de kommer att vara en liten privilegierad elit av uppgraderade människor.

De nya technoreligionerna

Harari delar de nya technoreligioner, som han utvecklat, i två huvudgrupper (1) technohumanism och (2) datareligion. Datareligionerna definierar han som att “människan nu har fullgjort sin kosmiska uppgift och nu kan överlämna den till helt nya slag av (religiösa) helheter”.

Enligt technohumanismen kommer däremot människan inte, som *homo sapiens*, längre att vara relevant. Den nya människan, *Homo Deus*, är helt skapats av tekniken. Det är också tekniken som skall regera. *Homo Deus* är en överlägsen mänsklig kommodell trots att han eller hon har uppgraderade fysiska och mentala förmågor. Kampen i framtiden står mellan *Homo Deus* och de icke-medvetna algoritmerna (AI). Den nya människan skapas med hjälp av genetisk ingenjörskonst, nanoteknik och gränssnitt mellan hjärnan och datorn. Ett annat hot för technohumanismen är den mänskliga (fria) viljan. Utmaningen är därför att bryta ner viljan genom att kontrollera och omforma den. Målsättningen är att helt sublimeras all humanism.

Datareligionen eller dataismen utgår från för-

ståelsen att universum består av dataflöden. Värdet av ett fenomen eller en storhet avgörs av dess bidrag till databehandling. Dataistiskt tolkas hela människosläktet som endast ett databehandlings-system var människan tolkas som ett datachip. Datareligionens hörnstenar och dess metoder är att öka antalet och mångfalden processorer samt att öka antalet förbindelser mellan processorerna och rörelsefriheten mellan i de idag existerande dataförbindelserna. Enligt denna nya “religion” är inte de mänskliga erfarenheterna heliga. *Homo sapiens* är inte “skapelsens krona”. Harari hävdar att “människor är bara redskap för att skapa alltingsinternet”. Detta sprids småningom från jorden till hela universum (*sic!*). Människans värde definieras enligt deras funktion i databearbetningsmekanismen. Människan är själv källan till all sanning. Sålunda är det också människorna som uppfann Gud.

Dessa nya “religioner” har ett grundläggande problem – varifrån kommer de grundläggande algoritmer som definierar allt annat. Vi kan inte heller förutsäga framtiden. Tekniken är inte deterministisk.

Slutsatser

Harari anses av många (HS 24.9.22) vara den nya historieskrivningens guru. Han är idag en internationellt känd författare och en anlitad expert på hur man borde förhålla sig till framtiden. Han är också en kritiker av alla religioner i synnerhet de tre uppenbarelsereligionerna judendomen, kristendomen och islam. Bibels och Koranens etiska och moraliska budskap är för honom förskräckelser och kanske också enigma. Han kommer från en strängt konservativ religiös omgivning i Israel, dvs de gammaltroende ashkenazi, vilka har sitt ursprung i Tsarryssland och Östeuropa. Han vill leva i frihet från deras moraliska och etiska ramar. Jag anser att han personligen, för att uppfylla och leva sin valda livsstil, har sökt utveckla andra och kanske nya (?) moraliska lagar och betingelser vilka ger åt honom denna frihet – nämligen technoreligionerna. Han är unik på sitt sätt. Vad jag vet, har ingen seriös historiker försökt sig på något liknande.

Technoreligionerna har idag sitt hem i *science fiction*, dataspel och filmer. Under historiska brytningstider har det alltid kommit upp domedagsprofeter som talar med auktoritet. De försöker splittra de troende och på så sätt skapa existentiell osäkerhet. Dagens mediavärld är ett synnerligen starkt instrument för detta ändamål.

Jag anser att människan inte har förändrats på ett så radikalt sätt sedan 1970-talet då internet uppfanns av amerikanska universitet och underrättelseorganisationer. Religionerna har inte försvunnits utan tvärtom globalt spridit sig och utvecklats för att bättre anpassa sig till dagens värld

utan att därför förlora sin grundläggande värdegrund. Synodala processer inom den katolska och många lutherska kyrkor är täcken på detta. Islam har genomgått förändringar under 2000-talet. Uppenbarelsereligionerna är inte statiska eller arkaiska utan dynamiska.

Science fiction -författare såsom Asimov (1920–1992) eller Bradbury (1920–2012) har utvecklat *science fiction* -modeller för hur människan kan förändras. Historiker såsom Huntington och Fukujama samt Toynbee och Spengler försökte skapa visioner av framtiden. Den är dock alltid oförutsägbar. Gud är inte död. Han verkar bland människor och låter ständigt nya helgon komma fram som vittnar om hans storhet.

De tre uppenbarelsereligionerna, i synnerhet kristendomen, har under dagens ovissa tider stor betydelse. Krig med risk för atom- och världskrig och mänsklighetens eventuella undergång, pandemier, ekonomiska depressioner och katastrofer visar klart människans bräcklighet och vårt beroende av en Gud som älskar oss och alltid är nära. Såsom Kristus har sagt: “Var inte rädda!”

Jan-Peter Paul

Källor

Fukuyama, F. (2020): The End of History and the last Man, Free Press, Simon & Schuster Ltd, New York.

Harari, Y.N. (2015): Homo Deus, En kort historik över morgondagen, Natur och Kultur, Danmark.

Harari, Y. N. (2022): Informaatioasteen armoilla, Helsingin Sanomat 24.9.2022.

Harari, Y. N. (2011): Sapiens, A Brief History of Humankind, Vintage, Clays, Ltd, UK.

Huntington, S. R. (1997): The Clash of Civilizations and the remaking of world order, Touchstone Books, Simon & Schuster Ltd, London.

Moberg, V. (1970): Min svenska historia, första delen, Norstedts, Norstedts Förlag, Stockholm.

Spengler, O. (1972, ursprungligen 1923): Der Untergang des Abendlandes, dtv, München.

Toynbee, A. J. (1961): A Study of History, Oxford University Press, UK.

Zilliacus, H. (1991): Kleios Väktare, Ekenäs Tryckeri, Ekenäs.

Caritas-kuulumiset *Nytt-News*

Parempaa toimeentuloa Turkanassa Keniassa

Caritas Lodwarin ja Inter-Culturin kanssa yhteistyössä toteutettava hanke etenee Keniassa. Suomen Caritaksen ja Inter-Culturin työntekijät pääsivät näkemään projektin etenemistä vierailullaan Turkanassa, Kenian pohjoisosassa syyskuussa. Vuosia jatkunut kuivuus, ilmastokriisi ja Ukrainan sodan takia nousseet hinnat ovat vaikeuttaneet elämää Turkanassa entisestään. Caritas Lodwar kouluttaa projektin myötä naisia mm. korien tekemisessä, mehiläisten kasvattamisessa sekä vuohien kasvattamisessa parantaakseen ja monipuolistaakseen naisten toimeentuloa. Projektiin osallistuvat naiset kokivat oppimansa taidot erittäin hyödyllisiksi ja käyttävät lisääntyneet tulot perheidensä ja lastensa koulutuksen tukemiseen.

Tervetuloa ostoksille Caritas-kauppaan!

Kierrätysvaatemylässä on runsaasti syys- ja talvivaatteita! Kaupasta löytyy myös luostarissa tehtyä kosmetiikkaa eli käsivoiteita ja saippuota. Joulun alla kauppaan tulee suosittua espanjalaista käsintehtyä suklaata.

Caritas-kauppa on auki osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki, maanantaista perjantaihin kello 10–15. Kahvilapäivinä eli ke 7. ja 14.12. kauppa on auki kello 18 asti.

Verkkokauppamme on aina auki osoitteessa www.caritas.fi/caritas-kauppa. Verkkokaupasta löydät luostarituotteitamme, kuten saippuota, käsivoiteita ja maraskuun pulviläissä espanjalaista suklaata. Kierrätysvaatteita myymme vain kiviäkämymälässä.

Tapahtumia

Marras-markkinat eli Joulubasaari sunnuntaina 20.11. klo 10.30–14.30 Pyhän Henrikin seurakuntasalissa, osoitteessa Pyhän Henrikin aukio 1 A. Järjestämme basaarissa arpajaiset.

Caritaksen tuotteita myydään Anglican church Christmas bazaar -tapahtumassa la 3.12. klo 12–15.30 Agricolan kirkon kryptassa osoitteessa Tehtaankatu 23, 00150 Helsinki.

Artesaani korintekijät Elisabeth (vasemalla), Mary, Anna, Rebecca, Katherine ja Veronica ovat projektin myötä tehneet korejaan suomalaiselle Mifukolle. Kuva: Brian Otieno

Tapahtumia Caritaksen toimistolla

osoitteessa Kuusitie 6, 00270 Helsinki

Cafe con leche- espanjankielinen kahvila ke 7.12. klo 15–17. Kahvikupin äärellä voi puhua espanjaa, portugalia, italiaa, suomea tai englantia. Kahvilapäivinä Caritas-kauppa on auki kello 18 asti.

Ystävyyden kahvila kerran kuussa keskiviikkoin kello 15–17. joulukuun kahvilapäivä on ke 14.12.2022. Caritas-kauppa on auki kello 18 asti.

Hävikkiruuanjakelupäivät ovat 14.11., 28.11. ja 12.12. klo 15–16. Koronatilanteen vuoksi hävikkiruuanjakelu järjestetään Caritaksen toimiston ulkopuolella. Jonottamaan voi tulla klo 14.50. Ruokakasseja on rajoitetusti noin 30 kpl joka kerralla.

Auta meitä auttamaan!

Tarvitsemme lahjoituksia kotimaantyöhön. Parhailaan keräämme rahaa, jotta pystymme joulun alla antamaan ruokalahjakortteja vähävaraisille. Perheiden ahdinko on viime aikoina lisääntynyt, jolloin tuen tarve kasvaa. Tuellasi pystymme auttamaan!

Voit lahjoittaa joko nettisivuillamme, suoraan tilille tai MobilePayn kautta.

Verkkosivuillamme lahjoitussivu löytyy www.caritas.fi/lahjoita -> valitse kohde -> Kotimaantö

Lahjoitukset suoraan tilille:

Saaja: Suomen Caritas ry
Tilinumero: FI73 8000 1270 1545 04
Viite: 2325 (kotimaan sosiaalityö)
MobilePay: 95959 (viesti: kotimaa)
Keräyslupa: RA/2022/218

Adventtikeräyksen alkaa ensimmäisenä adventtina

Suomen Caritaksen tämän vuoden adventtikeräys alkaa 27.11., jolloin katolisissa seurakunnissa kerätään kolehti. Tieto keräyskohteesta kerrotaan Caritaksen verkkosivuilla ja sosiaalisen median kanavissa ennen adventtia.

Kun keräys on auki, voit lahjoittaa verkkosivujemme kautta osoitteessa www.caritas.fi/lahjoita.

Liity Caritaksen jäseneksi!

Suomen Caritas tukee kehitysyhteistyöhankkeita Myanmarissa ja Keniassa. Suomessa Caritaksen työntekijät ja vapaaehtoiset tarjoavat sosiaaliohjausta maahanmuuttajille Caritaksen toimistolla.

Jäsenet ja kuukausilahjoittajat saavat halutessaan Caritaksen uutiskirjeen, joissa kerrotaan kuulumisia hankkeista sekä muusta Caritaksen toiminnasta.

Lue lisää jäsenyydestä osoitteesta www.caritas.fi/liity-jaseneksi.

www.caritas.fi

ACADEMICUM CATHOLICUM SYKSY / HÖSTEN 2022

TO 17.11. klo 18:00 – Messu AC:n vainajien puolesta
Studium Catholicumin kappelissa

klo 19:00 – Katarina Finnilä: *Psykologiska synvinklar på församlingssamfundet och Jesu uppmaning att älska varandra*

TO 15.12. klo 19:00 – Heimo Langinvainio: *Kristillisestä meditaatiosta ja kontemplaatiosta: hyvinvoinnin näkökulmia*

Luennot pidetään **Studium Catholicumin Angelicum-salissa, Ritarikatu 3 (2 krs.), Helsinki**. Ovet avautuvat klo 18:30. Luentojen jälkeen on pieni kahvitarjoilu. Luennot ovat kaikille avoimia, lämpimästi tervetuloa!

Föreläsningar hålls på Studium Catholicum (Riddaregatan 3, 2. vån., Helsingfors). Dörrarna öppnas kl 18:30. Efteråt bjuds det på kaffe. Föreläsningarna är öppna för alla, varmt välkomna!

Academicum Catholicum on tieteestä ja kulttuurista kiinnostuneille katolilaisille tarkoitettu yhdistys. Jäsenmaksun 10 euroa voi maksaa AC:n tilille FI6120012000513060. / Academicum Catholicum är en förening för katoliker med intresse för vetenskap och kultur. Medlemsavgiften 10 e kan betalas på ACs konto FI6120012000513060.

Lisätietoja / Mer information: academicumcatholicum.blogspot.com

katolinenkirjakauppa.net

KONFIRMANDKURS PÅ SVENSKA 2022-2023

KONFIRMANDKURS PÅ SVENSKA ORDNAS IGEN
FÖR SVENSKSPRÅKIGA UNGDOMAR
I S:T HENRIKS KATEDRALFÖRSAMLING.

KURSEN STARTAR I OKTOBER OCH
LEKTIONSTIDER OCH -DAGAR FASTSPIKAS
ENLIGT ÖVERENSKOMMELSE.

VÄNLIGEN KONTAKTA MARKO PITKÄNIEMI PÅ
041 318 7826 ELLER EPOST: marko.pitkaniemi@katolinen.fi
FÖR NÄRMARE UPPGIFTER.

FÖRSTAKOMMUNIONSUNDERVISNING 2022-2023

FÖRSTAKOMMUNIONSUNDERVISNING FÖR
SVENSKSPRÅKIGA BARN ORDNAS
I S:T HENRIKS KATEDRALFÖRSAMLING.

UNDERVISNING SKER OFTAST PÅ LÖRDAGAR
ELLER SÖNDAGAR ENLIGT ÖVERENSKOMMELSE.

VÄNLIGEN KONTAKTA MARKO PITKÄNIEMI PÅ
041 318 7826 ELLER EPOST: marko.pitkaniemi@katolinen.fi
FÖR NÄRMARE UPPGIFTER.

SOCIETAS SANCTI GREGORII MAGNI
gregoriusyhdistys.wordpress.com

PYHÄ MESSU LATINAKSI

Karjaan Pyhän Katariinan kirkossa
pe 25.11.2022 klo 18 (ruusukko klo 17.40)
Pyhän Henrikin katedraalissa
su 4.12.2022 klo 13

Gregorius-yhdistyksen järjestämiä tridentiniisiä messuja vietetään Pyhän Henrikin katedraalissa normaalisti aina kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 13.00 (ei kesäkuukausina).

A Tridentine Mass in Latin is usually celebrated in St. Henry's Cathedral on the first Sunday of the month at 13.00 (not during summer).

URKUMUSIIKIN

JUHLAA KATEDRAALISSA

URKUREITA LÄHELTÄ JA KAUKAA

Urkukonsertti Pyhän Henrikin
katedraalissa **torstaina klo 18.00**.

1.12. Marko Pitkaniemi (Helsinki)

Tervetuloa!

Seuraava Fides ilmestyy paperisena 16. joulukuuta

Verbi Dei sono
Schola cantorum

Gregoriaanista laulua häihin, hautajaisiin ja muihin tilaisuuksiin. *Gregorian chant for weddings, funerals and other occasions.*
Yhteys, Contact: Markus Mäkelä 044-5021206.

Katolinen vartti jatkuu
tänä syksynä Radio
Deissä torstai-iltaisoin klo
20.40. Ohjelmat tulevat
kuunneltaviksi myös
sivulle: <https://fides.katolinen.fi/katolinen-vartti-radio-ohjelma/>

Muistakaa hiippakuntaa perinnönjaossanne

Hiippakuntamme jäsenmäärä on moninkertaistunut ja kansainvälistynyt. Tämä on rikkaus, mutta myös jatkuvasti kasvava kustannus. Hiippakunnan talous on alijäämäinen. Kehotamme teitä rukoilemaan hiippakunnan puolesta, mutta myös konkreettisesti auttamaan taloudellisesti. Meillä ei päivästään kuin kansankirjoilla ole oikeutta periä jäsenmaksua verotuksen yhteydessä. Yksi erinomainen tapa tukea kirkkoa on perinnönjakoa suunniteltaessa ottaa hiippakunta huomioon merkittävälläkin tavalla. *Hiippakunnan talousneuvosto*

Katolinen kirkko Suomessa / Taloustoimisto TILINRO: FI37 2219 3800 004324

TÖÖLÖN HAUTAUSTOIMISTO

Caritas Seurakuntapalvelu - Helsinki
09 628 398

Mechelininkatu 32, Taivallahden kasarmirakennus
www.toolonhautaustoimisto.fi

Huom! Kaikkia ilmoittajia ja kirjoittajia pyydetään painokkaasti pitämään kiinni sivun 2 alalaidassa annetuista aineiston viimeisistä jättöpäivistä (deadline). Toimitus ei voi taata, että viimeisen jättöpäivän jälkeen toimitettuja muutoksia ehdittäisiin huomioida. Deadline on aina 10 päivää ennen lehden julkaisupäivää. F I D E S

HELSINKI

**Pyhän Henrikin
katedraaliseurakunta**

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki
Puh. 09-637853, 046-9552353
Sähköposti henrik@katolinen.fi
Kotisivu henrik.katolinen.fi

- La 17.40 vesper, 18.00 aattomessu. Su 9.30 messu englanniksi, 11.00 päämessu, 12.30 erikielisiä messuja, perhemessu tai 13.00 gregoriaaninen messu, 18.00 iltamessu. Ma, ke, pe 18.00 messu. Ti ja to 7.30 messu. Ke 17.30 ruusukkorukous. Pe 17.30 adoraatio. (Paastonaikana pe 17.30 ristintien hartaus, adoraatio iltamessun jälkeen.) Ke ja la 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika la 17.00-17.45 ja ma, ke, pe 17.30 sekä ennen sunnuntain messuja ja sopimuksen mukaan.
- *Sat. 17.40 Vespers, 18.00 Mass in Finnish. Sun. 9.30 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in other languages, Family Mass or 13.00 Gregorian Mass, 18.00 Mass in Finnish. Mon., Wed., Fri. 18.00 Mass in Finnish. Tues. and Thurs. 7.30 Mass in Finnish. Wed. 17.30 Rosary. Fri. 17.30 Adoration. (During Lent, Fri. 17.30 Stations of the Cross, Adoration after the Evening Mass.) Wed., Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Sat. 17.00-17.45, Mon., Wed., Fri. 17.30, as well as before Masses on Sunday and by appointment. Masses also in other cities.*

- Messuja voi seurata osoitteessa: henrik.katolinen.fi

11.11. pe 18.30 raamattupiiri
 12.11. la 10.45-13.00 vahvistusopetus, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
 13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu vietnamiksi ja adoraatio, 18.00 iltamessu
 14.11. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
 15.11. ti 12.00 seniorit
 19.11. la 10.00-13.15 45 ensikommunio-opetus, 11.00 messu malayalamiksi, 16.00 messu unkariksi, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
 20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Keravalla, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 14.00 messu arameaksi, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu
 26.11. la 9.30-16.00 seurakuntaretretti, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
 27.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu italiaksi/Messa in italiano, 18.00 iltamessu
 28.11. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
 3.12. la 9.30-16.00 seurakuntaretretti, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
 4.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 13.00 gregoriaaninen messu, 16.30 messu espanjaksi/Santa Misa en

Castellano, 18.00 iltamessu
 6.12. ti itsenäisyyspäivä: Huom.! ei aamumessua, 11.00 messu isänmaan puolesta
 8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen: Huom.! ei aamumessua, 18.00 juhlamessu
 10.12. la 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
 11.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Tikkurilassa, 12.30 messu vietnamiksi ja adoraatio, 18.00 iltamessu
 12.12. ma 18.30 johdantokurssi seurakuntatalissa
 17.12. la 17.40 vesper, 16.00 messu unkariksi, 18.00 aattomessu
 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 11.00 messu Keravalla, 12.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 14.00 messu arameaksi, 15.00 messu Porvoossa, 18.00 iltamessu

JOHDANTOKURSSI

14.11., 28.11., 12.12. ma 18.30

CATHOLIC STUDENTS' CLUB

15.11., 29.11., 13.12. ti 18.00

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kerava (ev.-lut. kirkko, Papintie 6):
 20.11., 18.12. su 11.00
Porvoo (ort. kirkko, Vanha Helsingintie, Porvoo): 20.11., 18.12. su 15.00
Tikkurila (Dickensby skola, liikuntasali, Urheilutie 2-4, Vantaa): 13.11., 27.11., 11.12. su 11.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki
Puh. 09-2411633, 040-9659137
Sähköposti maria@katolinen.fi
Kotisivu maria.katolinen.fi

- La 10.00 messu suomeksi, 18.00 aattomessu suomeksi. Su 9.30 ruusukkorukous (paastonaikana ristintie), 10.00 päämessu suomeksi, 11.30 messu (1. su ruotsiksi, 2. su lastenmessu, 3. su vietnamiksi, 4. su lastenmessu, 5. su lastenmessu), 14.00 messu tagalogiksi (2. ja 4. su), 16.00 messu puolaksi, 17.30 ruusukkorukous englanniksi (paastonaikana ristintie), 18.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 7.30 laudes, 8.00 messu suomeksi tai englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 17.15-17.50 adoraatio, 18.00 iltamessu. Rippitilaisuus ma, ti, ke, to, pe 16.45-17.05, la 17.30-17.50, su 9.30-9.50 ja 17.30-17.50. Seurakunnan kanslia avoinna ma, ti, ke 10.00-15.00.
- *Sat. 10.00 Mass in Finnish, 18.00 Evening Mass in Finnish. Sun. 9.30 Rosary in Finnish (Stations of the Cross during Lent), 10.00 High Mass in Finnish, 11.30 Mass (1st Sun. Swedish, 2nd Sun. Family Mass, 3rd Sun. Vietnamese, 4th Sun. Family Mass, 5th Sun. Family Mass), 14.00 Mass in Tagalog (2nd and 4th Sun.), 16.00 Mass in Polish, 17.30 Rosary in English (Stations of the Cross during Lent), 18.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 7.30 Laudes, 8.00 Mass in Finnish or English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 17.15-17.50 Adoration, 18.00 Evening Mass in Finnish. Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri.*

16.45-17.05, Sat. 17.30-17.50, Sun. 9.30-9.50, 17.30-17.50. Parish office open Mon., Tues., Wed. 10.00-15.00.

- Kaikki messut ovat katsottavissa internetissä Youtuben ”Pyhä Maria” kanavalla.

- Huom.! Messuihin ja muihin tilaisuuksiin tullaan vain terveenä ja hyvää käsihygieniää noudattaen.

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 lastenmessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 14.11. ma 8.00 messu suomeksi, Huom.! ei iltamessua
 20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 14.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 26.11. la 10.00 messu suomeksi, 13.00 messu liettuaiksi, 18.00 messu suomeksi
 27.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 10.00-11.00 pyhäkoulu seurakuntatalissa, 11.30 lastenmessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 3.12. la 10.00 messu suomeksi, 10.30-15.30 adventtiretretti, 18.00 messu suomeksi
 4.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 6.12. ti Pyhän Marian kirkon vihkimisen vuosipäivä: 10.00 messu suomeksi
 8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen: 8.00 messu englanniksi/Mass in English, 17.15 adoraatio, 18.00 messu suomeksi
 11.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 10.00-11.00 pyhäkoulu seurakuntatalissa, 11.30 lastenmessu suomeksi, 14.00 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 12.12. ma 8.00 messu suomeksi, Huom.! ei iltamessua
 18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.30 ruusukkorukous, 10.00 messu suomeksi, 11.30 messu vietnamiksi, 14.30 messu saksaksi/Messe auf Deutsch, 16.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.30 ruusukko englanniksi/Rosary in English, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

MUUT PAIKKAKUNNAT

Espoo (Olarin kappeli, Kuunkehrä 4): 4.12., 1.1., 5.2., 5.3., 2.4., 28.5. su 16.00
Hyvinkää (Vanha kirkko, Uudenmaankatu 13): 19.11., 17.12., 21.1., 18.2., 18.3., 15.4., 20.5. la 16.00
Karjaa (Pyhän Katariinan kirkko, Lärkullantie 26): 25.11. pe 18.00

TURKU

**Pyhän Birgitan ja autuaan
Hemmingin seurakunta**

Ursininkatu 15a, 20100 Turku
Puh. 02-2314389, 0400-458128
Sähköposti birgitta@katolinen.fi
Kotisivu birgitta.katolinen.fi

- Su 9.00 messu ruotsiksi tai latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi tai vietnamiksi (4. su) tai tagalogiksi tai ei messua, 18.00 messu englanniksi. Ma, ke, pe, la 7.30 messu, ti ja to 18.00 messu. To 17.30 adoraatio (paastonaikana ristintie). Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan
- *Sun. 9.00 Mass in Swedish or Latin, 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 12.30 Mass in Polish or Vietnamese (4th Sun.) or Tagalog or no Mass, 18.00 Mass in English. Mon., Wed., Fri., Sat. 7.30 Mass in Finnish, Tues. and Thurs. 18.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration (during Lent Stations of the Cross). Confessions half an hour before Mass and by appointment.*
- Päivitetyt tiedot löytyvät aina seurakunnan kotisivulta osoitteesta birgitta.katolinen.fi.

12.11. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 katekeesi, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland, 13.00 perhemessu
 13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 juhlamessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 22.11. ti 18.00 messu suomeksi, 18.45 SCJ-maallikot
 24.11. to 17.30 adoraatio, 18.00 messu suomeksi, 18.45 raamattupiiri
 26.11. la 7.30 aamumessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
 27.11. su adventin 1. sunnuntai: 9.00 messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu vietnamiksi, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 28.11. ma 18.00 Birgittalaissisarten ystävät
 3.12. la 7.30 aamumessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland
 4.12. su adventin 2. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 18.00 messu englanniksi/Mass in English
 6.12. ti itsenäisyyspäivä: 10.30 messu isänmaan puolesta, Huom.! ei iltamessua
 8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynitön sikiäminen: 17.30 adoraatio, 18.00 juhlamessu
 10.12. la Huom.! ei aamumessua, 9.30 katekeesi, 13.00 perhemessu
 11.12. su adventin 3. sunnuntai: 9.00

messu ruotsiksi/mässa på svenska, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 17.00 messu Porissa, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

15.12. to 17.30 adoraatio, 18.00 iltamessu, 18.45 raamattupiiri

17.12. la 7.30 aamumessu, 10.00 messu ruotsiksi Ahvenanmaalla/mässa på Åland

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 9.00 messu latinaksi, 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 15.00 messu puolaksi Eurajoella, 18.00 messu englanniksi/Mass in English

KATEKEESI 12.11., 10.12. la 9.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Eurajoki (ev.-lut. kirkko, Kukkapolku 2): 13.11., 27.11., 11.12., 18.12. su 15.00

Ahvenanmaa (S:t Märtensgården, Hindersbölevägen 11): 12.11., 26.11., 3.12., 17.12. la 10.00

Pori (ort. kirkko, Maantiekatu 46): 13.11., 11.12., 25.12. su 17.00

JYVÄSKYLÄ

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä
Puh. 014-612659, 050-5630235
Sähköposti olavi@katolinen.fi
Kotisivu olavi.katolinen.fi

- Su 9.00 messu, 10.00 ruusukko (paastonaikana ristintie), 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi. Ma 18.00 messu. Ti 7.00 messu, 18.00 gregoriaaninen messu. Ke 18.00 messu. To 18.00 adoraatio ja 18.30 messu. Pe 7.00 messu. La 10.00 messu (kerran kuussa perhemessu 12.15). Parannuksen sakramentti ma, ti, ke, to 17.30-17.55, la 9.30-10.55 ja su 10.00-10.25 tai sopimuksen mukaan.
- Sun. 9.00 Mass in Finnish, 10.00 Rosary (Stations of the Cross during Lent), 10.30 High Mass in Finnish, 12.00 Mass in English. Mon. 18.00 Mass. Tues. 7.00 Mass, 18.00 Gregorian Mass. Wed. 18.00 Mass. Thurs. 18.00 Adoration and 18.30 Mass. Fri. 7.00 Mass. Sat. 10.00 Mass (Family Mass in Finnish once a month at 12.15). Confessions Mon., Tues., Wed., Thurs. 17.30-17.55, Sat. 9.30-10.55. and Sun. 10.00-10.25 or by appointment.

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

19.11. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu

20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

27.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

2.12. pe 7.00 Rorate-messu

3.12. la 10.30 adventtimyyjäiset

4.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 adoraatio ja messu

9.12. pe 7.00 Rorate-messu

11.12. su adventin 3. sunnuntai (Gaudete): 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

16.12. pe 7.00 Rorate-messu

17.12. la 9.00 Lauantaikurssin alkuhartaus, 12.30 perhemessu, 16.00 joululauluja

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 ruusukko, 10.30 päämessu, 12.00 messu englanniksi/Mass in English

JOHDANTOKURSSI 24.11., 8.12. to 17.00

LAUANTAUKURSSI 19.11., 17.12. la 9.00

TAMPERE

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere
Puh. 03-2127280, 050-3617942
Sähköposti risti@katolinen.fi
Kotisivu risti.katolinen.fi

- Su 10.00 ruusukkorokous, 10.30 päämessu, 16.30 ruusukko englanniksi, 17.00 messu englanniksi. Ma, ti, ke, pe 18.00 messu, to 7.30 messu. Ke 17.40 vesper. Pe 17.15 adoraatio (paastonaikana ristintie). La messuaika vaihtelee. (Yleensä messu klo 8.00). Rippi joka päivä puoli tuntia ennen messua tai sopimuksen mukaan. Huom. matkat, katekeesipäivät ja lastenkerhot yms. saattavat aiheuttaa muutoksia arkimessujen aikoihin. Varsinkin lauantain messuajat vaihtelevat. Tarkista ajat kirkon ilmoitustaululta.
- Sun. 10.00 Rosary, 10.30 High Mass in Finnish, 16.30 Rosary in English, 17.00 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Fri. 18.00 Mass, Thurs. 7.30 Mass. Wed. 17.40 Vespers. Fri. 17.15 Adoration. Sat. Mass time varies. (Normally Mass at 8.00). Confession every day half an hour before Mass or by appointment. Please check the bulletin board at the back of church for possible changes. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.)

- Striimattua messua voi katsoa joka päivä osoitteessa <https://risti.katolinen.fi/live-stream.html> tai <https://tampere.livestreams.fi>

11.11. pe 18.00 messu Kristiinankaupungissa

12.11. la 10.30 perhemessu, 11.00 lastenkerho

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

15.11. ti 18.00 iltamessu, 18.30 naistenpiiri

16.11. ke 18.00 iltamessu, 18.30 Usko & elämä -sarja

19.11. la 9.50 katekeesi, 14.00 perhemessu

20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommunio-opetus, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

22.11. ti 14.00 messu, 14.30 seniorit

27.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.30

messu suomeksi, 15.00 messu puolaksi/Msza sw. po polsku, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

29.11. ti 18.00 messu Hervannassa

3.12. la 9.00-15.00 adventtiretretti suomeksi

4.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 ensikommunio-opetus, 12.30 messu tagalogiksi/Mass in Tagalog, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

6.12. ti itsenäisyyspäivä: 10.30 juhlamessu isänmaan puolesta

7.12. ke 18.00 iltamessu, 18.30 raamattupiiri

8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 juhlamessu

10.12. la 9.00-14.00 adventtiretretti englanniksi/Advent retreat in English

11.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 11.30 vahvistusopetus, 17.00 messu englanniksi/Mass in English

13.12. ti 18.00 iltamessu, 18.30 naistenpiiritiokurssi

15.12. to 18.00 messu Humppilassa

17.12. la 9.50 katekeesi, 12.00 lastenkerho, 14.00 perhemessu

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.30 messu suomeksi, 13.00 messu vietnamiksi, 17.00 messu englanniksi/Mass in English, 18.30 messu malayalamiksi/Mass in Malayalam

KATEKEESI 19.11., 17.12. la 9.50

INFORMAATIOKURSSI 14.12. ke 18.30

JATKOKURSSI 16.11., 21.12. ke 18.30

MUUT PAIKKAKUNNAT

Hämeenlinna (ort. kirkko, Erottajakatu 2): 4.12. su 15.00, 26.12. ma 15.00

Kokkola (ort. rukoushuone, Katariinankatu 3): 13.11., 11.12., 25.12. su 16.00

Pietarsaari (Pyhän Mikaelin kappeli, Kappelintie 5): 13.11., 27.11., 11.12., 25.12. su 12.00

Vaasa (Jeesuksen pyhän sydämen kappeli, Rauhankatu 8 C 22): 12.11. la 12.00 ja 16.00, 27.11. su 16.00, 10.12. la 12.00 ja 16.00, 23.12. pe 18.00, 24.12. la 8.30 ja 22.00 (jouluyön messu), 26.12. ma 11.00

Seinäjäki (seurakuntasali, Lakeuden Risti, Ala-Kuljunkatu 1): 19.11., 17.12. la 17.00

KOUVOLA

Pyhän Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola
Puh. 05-5444 110, 040-4865614
Sähköposti ursula@katolinen.fi
Kotisivu ursula.katolinen.fi

- Su 10.00 messu. Ke 7.20 messu. To 17.00 messu. Pe 17.00 messu. Rippiaika pe 16.30-16.50, su 9.15-9.45 sekä sopimuksen mukaan.
- Sun. 10.00 Mass in Finnish. Wed. 7.20 Mass in Finnish. Thurs. 17.00 Mass in Finnish. Fri. 17.00 Mass in Finnish. Confessions Fri. 16.30-16.50, Sun. 9.15-9.45 and upon agreement.

12.11. la 16.30 aattomessu Lahdessa

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 messu

19.11. la 16.30 messu Lappeenrannassa

20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.00 messu

26.11. la 16.00 messu Pyhtään keskiaikaisessa Pyhän Henrikin kirkossa

27.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 messu

4.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu

7.12. ke 17.00 aattomessu

8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen (Helsingin hiippakunnassa ei velvoittava juhlapyhä): 7.30 messu, 17.00 messu

11.12. su adventin 3. sunnuntai (Gaudete): 10.00 messu, 16.30 messu Lahdessa

17.12. la 16.30 messu Lappeenrannassa

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu

ADORAATIO

syntymättömien lasten puolesta läpi yön perisynnittömän sikiämisen aattomessun jälkeen 7.12.-8.12. Lisätietoja seurakunnasta.

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kotka (Langinkosken kirkko, Langinkoskentie 1): Lisätietoja seurakunnasta.

Lahti (Launeen kirkko, Tapparakatu 22): 12.11. la 16.30, 11.12. su 16.30

Lappeenranta (Lappeenrannan kirkko, Mannerheiminkatu 1): 19.11., 17.12. la 16.30

OULU

Nasaretin pyhän perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu
Puh. 08-347834, 044-0200245
Sähköposti perhe@katolinen.fi
Kotisivu perhe.katolinen.fi

- Su 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi. Ma, ti, ke, to, pe 16.30 ruusukko, 17.00 messu. To 16.00 adoraatio (ei kuukauden ensimmäisellä viikolla, jolloin adoraatio pe 12-17). La 11.30 messu. Ti, ke, la 18.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus arkisin puoli tuntia ennen messua ja sopimuksen mukaan. Muutokset vakio-ohjelmaan ovat mahdollisia.
- Sun. 10.00 High Mass in Finnish, 12.15 Mass in English. Mon., Tues., Wed., Thurs., Fri. 16.30 Rosary, 17.00 Mass in Finnish. Thurs. 16.00 Adoration (no Adoration on the 1st Thurs. of the month, but on Friday from 12 to 17). Sat. 11.30 Mass. Tues., Wed., Sat. 18.00 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Mon. - Fri. half an hour before Mass and by appointment. Masses also in other cities. (See the Mass schedule for diaspora below.) While this is normally the weekly program of the parish, please note that changes are possible.

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Rovaniemellä

20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kemissä

27.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English

4.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Torniossa

8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 17.00 messu

11.12. su adventin 3. sunnuntai (Gaudete): 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.30 messu Rovaniemellä

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 päämessu, 12.15 messu englanniksi/Mass in English, 17.00 messu Kemissä

MUUT PAIKKAKUNNAT

Kajaani (Kirkkokatu 17): ei tänä aikana
Kemi (Lehtokatu 31): 20.11., 18.12. su 17.00
Tornio (Lukiokatu 1): 4.12. su 17.00
Raahe (Brahentkatu 2): ei tänä aikana
Rovaniemi (Ounasvaarantie 16): 13.11., 11.12. su 17.30

KUOPIO

Pyhän Joosefin seurakunta

Lönnrotinkatu 24, 70500 Kuopio
Puh. 044-3657142, 044-9744608
Sähköposti joosef@katolinen.fi
Kotisivu joosef.katolinen.fi

• Su 10.00 messu englanniksi, 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, to 18.00 messu, pe 9.00 messu. To 17.30 adoraatio. La 19.30 Neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippiaika ti 16.00, ennen messua ja sopimuksen mukaan. Ohjelmaan voi tulla muutoksia, jotka voi tarkistaa seurakunnan kalenterista.

• *Sun. 10.00 Mass in English, 11.00 High Mass in Finnish. Mon., Tues, Wed., Thurs. 18.00 Mass in Finnish, Fri. 9.00 Mass in Finnish. Thurs. 17.30 Adoration. Sat. 19.30 Liturgy of the Neocatechumenal Way. Confessions Tues. 16.00, before Masses, and by appointment. Changes to the programme are possible. Please look at the updated calendar on the website of the parish.*

12.11. la 11.00 messu Savonlinnassa

13.11. su kirkkovuoden 33. sunnuntai: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa

16.11. ke 18.00 iltamessu, 18.45 johdantokurssi

19.11. la 10.00 ensikommunio-opetus, 11.00 vahvistusopetus, 14.00 lukijoiden kokous

20.11. su Kristus, kaikkeuden kuningas: 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 18.00 messu Joensuussa

22.11. ti Huom.! ei messua

23.11. ke Huom.! ei messua

25.11. pe 18.00 messu Mikkelissä

27.11. su adventin 1. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.15 perhemessu

28.11. ma Huom.! ei messua

30.11. ke 18.00 iltamessu, 18.45 johdantokurssi

3.12. la 10.00 ensikommunio-opetus, 11.00 vahvistusopetus

4.12. su adventin 2. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

8.12. to autuaan Neitsyt Marian perisynnitön sikiäminen: 18.00 messu

10.12. la 11.00 messu Savonlinnassa

11.12. su adventin 3. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu

14.12. ke 18.00 iltamessu, 18.45 johdantokurssi

17.12. la 10.00 ensikommunio-opetus, 11.00 vahvistusopetus

18.12. su adventin 4. sunnuntai: 10.00 messu Joensuussa, 10.00 messu englanniksi/Mass in English, 11.00 päämessu, 12.15 perhemessu

SAKRAMENTTIOPETUS

– ensikommunio:
 19.11., 3.12., 17.12. la 10.00
 – vahvistuksen sakramentti:
 19.11., 3.12., 17.12. la 11.00

JOHDANTOKURSSI

16.11., 30.11., 14.12. ke 18.45

PERHEMESSU 27.11., 18.12. su 12.15

MUUT PAIKKAKUNNAT

Joensuu (Kaislakatu 6): normaalisti sunnuntaisin klo 10.00, Huom.! 13.11. ja 20.11. su klo 18.00
Savonlinna (Erkonkatu 11): 12.11., 10.12. la 11.00
Mikkeli (Paavalinkatu 4): 25.11. pe 18.00

Hiippakunnan kuuria

Piispantalo: Rehbindertie 21, 00150 Helsinki, 09-6877460, hiippakunta@katolinen.fi. • **Taloustoimisto:** 050-4621522 (ma-pe 11-15), ekonomi@katolinen.fi.

• **Opetusosasto:** Kuusitie 6, 00270 Helsinki, 050-5440871, opetus@katolinen.fi.

Katolinen tiedotuskeskus: Pyhän Henrikin aukio 1 B, 00140 Helsinki, 09-6129470, info@katolinen.fi • **Julkaisu-osasto:** katri.tenhunen@katolinen.fi • **Viestintäosasto:** marko.tervaporrti@katolinen.fi.

Keskukset

Suomen Caritas

Kuusitie 6, 00270 Helsinki. Puh. 0400 911874. Sähköposti caritas@caritas.fi. Kotisivu www.caritas.fi. Toimisto ja kauppa ovat avoinna ma-pe klo 10-15.

Messun lukukappaleet

Messin lukukappaleet kirkkovuoden kaikkia aikoja ja päiviä varten on julkaistu verkossa osoitteessa

katolinen.fi/messin-lukukappaleet

Studium Catholicum

Ritarikatu 3 b A, 00170 Helsinki. Puh. 09 612 06711, fax 09 61206710. Sähköposti: kirjasto@studium.fi • www.studium.fi.

Yhdistykset & yhteisöt

Academicum Catholicum

Lisätietoja: www.academicumcatholicum.blogspot.com.

Obl.OSSS – Birgittalaisoblaatit

Birgittalaisoblaatit – luostarisääntökunnan maallikkojen ryhmä Turussa. Kotisivut: <https://www.birgittalaisisaret.fi/oblaatit.html>. Birgittalaisoblaatit kokoontuvat noin kerran kuukaudessa Turun birgittalaisluostarissa moderaattorin, isä Toan Tri Nguyenin ja yllisaren äiti M. Bernabé O.Ss:n johdolla.

Catholic Students' Club

Rosary and Holy Mass or Adoration in Latin and English in St. Henry's Cathedral on the following Tuesday evenings at 18.00: **15.11., 29.11., 13.12.** • Afterwards, a nice get-together. Many other activities as well. More information: cschelsinki.wordpress.com.

Fransiskaanimaallikot – OFS

Ordo Franciscanus Saecularis • **Syksy 2022 – 74. toimintavuosi** • Ohjelmalliset kokoukset tiistaisin, kerran kuukaudessa klo 16-18 Pyhän Marian seurakuntasalissa, syyskaudella vielä: **13.12.** Pyhä Lucia • **Kevään 2023 ohjelma: 10.1.** Pyhän Hildegard Bingeniläisen elämä, toiminta ja vaikutus / Johannes Rein OFS nov. • **14.2.** Pyhä ehtoollinen / Risto Mantovani OFS • **14.3.** Fransiskaanisat säveltäjät / Marko Pitkäniemi OFS • **11.4.** Hangan syrjäytyneet ja kadonneet / Liisa Kärkkäinen OFS • **9.5.** Viron folkloristista "Viron orjat" liittyen ikoniin / Hanna Olin OFS • Vastuuhenkilö: Marko Pitkäniemi OFS, puh. 046 6175314, sp: marko.pitkaniemi@katolinen.fi • Kotisivu: fransiskaanimaallikot.blogspot.fi.

Gregorius-yhdistys

Societas Sancti Gregorii Magni • Kotisivu gregoriusyhdistys.wordpress.com. • Puheenjohtaja An Nguyen, timeof2010@gmail.com. (Gregorius-yhd.) Moderaattori Anders Hamberg. • Messuista ilmoitetaan yhdistyksen Facebook-sivulla, jota kaikki pääsevät lukemaan.

Jeesuksen pyhän sydämen maallikot – SCJ

Moderaattori Peter Gebara SCJ. Puheenjohtaja Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsinki: yhdyshenkilö Silvia Bertozzi, silvia.bertozzi@gmail.com. • Helsingin kokoukset joka kuukauden ensimmäisenä torstaina Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen. • Tampere: Yhdyshenkilö Sinikka Meurman, gsm 040-4197077, E-mail sinikka.meurman@gmail.com • Turku: Yhdyshenkilö Hilkka Bernard, gsm 040-5243676, E-mail hilkka.bernard@hotmail.com.

Karmeliittamaallikot – OCDS

Ordo Carmelitarum Discalceatorum Saecularis • Vastuuhenkilö Eva Maija Krallin, puh. 0503546881, email: evalmaija@gmail.com • www.sites.google.com/site/karmeliittamaallikot.

Maallikkodominikaanit – OP

Laici ordinis praedicatorum • Vastuuhenkilö: Pertti Ylinen OP, perttiy60@gmail.com, puh. 050 3042419. Kotisivu: maallikkodominikaanit.blogspot.fi.

Marian legioona

kokoontuu joka perjantai Pyhän Marian seurakuntasalissa iltamessun ja adoraation jälkeen noin klo 19. • Legion of Mary meets every Friday at St. Mary's parish hall after the Mass and adoration, ca. at 19:00.

Maria-klubi

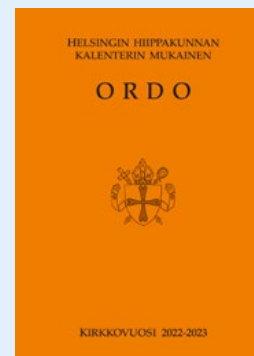
Maria-klubi kokoontuu kuukauden 1. keski- viikkona pyhän Marian kirkolla. Ensin on messu klo 14.00 ja sen jälkeen kahvit ja ohjelmaa srk-salissa.

Seniorit

Seniorit kokoontuvat joka kuukauden kolmantena tiistaina messuun Pyhän Henrikin katedraalissa kello 12.00. Mahdollisista muutoksista ilmoitetaan erikseen. Tervetuloa!

Tilaa sähköpostitiedotteemme, jossa kerrotaan Fideksen ilmestymisestä ja joskus myös muista tärkeistä asioista:

Käytä nettisivujen Tilaa tiedotteemme -kaavaketta tai lähetä sähköpostia osoitteeseen fides@katolinen.fi.

Uusi ORDO 2023

ilmestyy marraskuun loppupuolella, hinta 8€
 Tilaa verkosta:
katolinenkirjakauppa.net

Maailman nuortenpäivät paavi Franciscuksen kanssa

*"Maria lähti kiireesti
matkaan" (Lk 1:39)*

Lissabon, 28.7.-7.8.2023

Matkalla näet ja koet

Matkan hinta on noin 650 euroa (tarkka summa ilmoitetaan myöhemmin).

Jos kiinnostuit, ilmoittaudu mukaan sähköpostitse tai puhelimitse.
Raha tai kielitaito ei ole este!

- ✓ **Nuoria Suomesta ja kaikkialta maailmasta**
- ✓ **Porto** - kaupunki Atlantin rannikolla
- ✓ **Fatima** - Marian ilmestymisen paikka
- ✓ **Lissabon** - Portugalin pääkaupungissa
voit tavata paavi Franciscuksen

Kaikille
14-30
vuotiaalle

Ilmoittautumiset ja lisätiedot:

Isä Stanislaw Zawilowicz puh. 045-8407191, nuortenpaiva2023@gmail.com

Isä Rafał Czernia puh. 040-9659137, Sisar Maria Lezhnina puh. 050-4707077

Rakkaus halajaa nähdä Jumalan

Pyhän piispa Petrus Chrysologuksen saarnasta (147)

Kun Jumala näkee maailman horjuvan pelon vallassa, hän kutsuu sitä jatkuvasti takaisin rakkaudellaan, houkuttelee sitä armolaan, kohtelee sitä lempeydellä ja sitoo sen itseensä ystävyydellä.

Siksi hän huuhtelee pois synneissä paatuneen maailman rangaisten sitä vedenpaisumuksella, ja kutsuu Nooan uuden aikakauden isäksi, kehottaa häntä ystävällisin sanoin, antaa hänelle luottamuksensa ja ystävyytensä, ohjaa häntä hyväntahtoisesti nykytilanteessa ja rohkaisee häntä armossa tulevaisuutta varten. Hän ei pelkää kärkeä, vaan osallistuu itse työhön, kokoaa yhteen ja sulkee arkin koko uuden maailman siemenen. Rakkauden kumppanuus poistaa orjuuttavan pelon, ja Jumala ja ihmiskunta säilyttävät keskinäisessä rakkaudessa sen, mitä he yhteisin ponnistuksin ovat saavuttaneet.

Jumala kutsui Abrahamin pakanakansojen joukosta, antoi hänelle uuden nimen ja teki hänet uskon isäksi, saattoi häntä matkalla ja suojeli häntä muukalaisten keskellä, lisäsi hänen omaisuuttaan, soi hänelle voittoja ja kunniaa, antoi hänelle varmoja lupauksia, pelasti hänet uhkavista vaaroista, kunnioitti häntä tulella hänen vieraakseen ja osoitti hänelle ihmeen: jälkeläisen, jota hän ei edes jaksanut toivoa. Saatuaan niin monia hyviä lahjoja ja niin suloisia jumalallisen rakkauden osoituksia hän oppi rakastamaan Jumalaa, ei pelkäämään häntä. Hän oppi kunnioittamaan ja palvelemaan häntä rakkaudella, ei pelolla.

Jumala lohdutti unessa pakomatalla olevaa Jaakobia ja haastoi hänet kamppailuun hänen ollessaan palaamassa kotiin. Jumala syleili häntä painijan otteella, jotta hän ei pelkäisi vaan rakastaisi kamppailun isää.

Jumala kutsui Moosesta Isän äänellä, puhutteli häntä isällisellä rakkaudella ja kehotti häntä tulemaan kansansa vapauttajaksi.

Kaikissa näissä tapahtumissa, joita olemme muistelleet, jumalallisen rakkauden liekki sytytti ihmisyydämme ja koko Jumalan rakkauden juopumus vuoti ihmisten mieliin. Se haavoitti heidän sydäntään, ja he alkoivat kaivata Jumalan näkemistä maallisin silmin.

Mutta miten ihmisen rajoittunut katse voisi tavoittaa Jumalan, jota koko maailmakaan ei pysty käsittämään? Rakkauden laki ei kuitenkaan ota huomioon, mitä tulee tapahtumaan, mitä pitäisi tapahtua tai mitä voi tapahtua. Rakkaus ei tunne

Pyhä Petrus Chrysologus syntyi Imolassa noin vuonna 380 ja oli Ravennan piispa noin vuodesta 430 noin vuoteen 450, jolloin hän kuoli. Hänet muistetaan erinomaisista ja opillisesti rikkaista saarnoistaan. Hänet julistettiin kirkonopettajaksi vuonna 1729. Hänen muistopäiväänsä vietetään 30.7. (aikaisemmin 4.12.).

järjen päätelmiä eikä syitä; sillä ei ole mitään mitata. Rakkautta ei voida lohduttaa sanomalla, että jokin on mahdotonta, se ei ota vastaan mitään lievitystä vaikeuksien edessä.

Ellei rakkaus saa, mitä se kaipaa, se tappaa sen, joka rakastaa. Se menee, minne se ikävöi, ei sinne, minne pitäisi. Rakkaus synnyttää kaipausten ja kasvaa palavaksi liekiksi, ja liekki tavoittelee sitä, mikä on kiellettyä. Mitä muuta sanoisimme?

Rakkaus ei voi elää näkemättä sitä, jota se rakastaa. Siksi kaikki pyhät pitivät vähäarvoisena kaikkea saavuttamaansa, elleivät he saaneet nähdä Herraa.

Rakkaudelta, joka halajaa Jumalan näkemistä, puuttuu arvostelukykyä, mutta sillä on kuitenkin hurskas innostus.

Sen tähden Mooses uskalsi sanoa: Jos olen saanut armon sinun silmiesi edessä, niin ilmoita minulle kasvosi. Samoin psalmin kirjoittaja sanoo: Anna meidän nähdä kasvojesi valo. Vieläpä pakanakansatkin muovasivat itselleen jumalankuvia, jotta he saisivat nähdä silmillään sen, mitä he erehdyksensä vallassa palvoivat.

[Adventin lukupalveluksesta: II viikon torstain toinen lukukappale.]